

trimestriel

4ème
trimestre
2008

LA INFORMILO

N° 144

décembre
2008

l'espéranto

la langue de l'amitié
sans frontières

esperanto

la lingvo de l'amikeco
sen landlimoj

L' ESPERANTO au 12ème Festival International de la Photo Animalière et de Nature

20 / 23 novembre 2008

FR – 52220 MONTIER-en-DER

ESPERANTO FRANCE-EST

association culturelle
pour la promotion
de la langue
internationale

ESPERANTO

regroupant

les départements

Meurthe-et-Moselle (54)

Meuse (55)

Moselle (57)

Bas-Rhin (67)

Haut-Rhin (68)

Vosges (88)

Maison des Jeunes
et de la Culture

" Philippe Desforges "

27, rue de la République

FR – 54000 NANCY

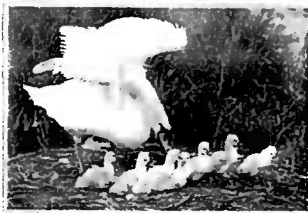
ABONNEMENT / ABONO

annuel / jara

14 €

eksterlando

18 €

19 nationalités
600 participants
5732 photos reçues
40 000 visiteurs

C'est dans le cadre de l'exposition annexe sur l'espéranto-internationalité de la manifestation oblige- due à l'initiative de Claude JOURDE (52100 St-Dizier) que Pierre ESTEFFE, photographe espérantophone, a présenté lors du Festival une sélection de ses clichés, celle-ci spécialement dédiée au cygne.

Parmi ses thèmes de prédilection, citons le paysage dans une recherche picturale, le portrait, la photo sportive, le photo-journalisme, et plus que tout, la nature, la faune et la flore.

Pierre ESTEFFE est adhérent à la Fédération de Photographie de France. pierre.esteffe@free.fr

dans ce bulletin, votre fiche d'inscription à notre fin de semaine culturelle de printemps à LANDERSEN

heureuse et fructueuse année 2009 à tous nos lecteurs

Espéranto France-Est	esperanto France-Est	Orient-Franca Esperanto-Asocio.
La Informilo	Bulletin bilingue d'information sur la langue internationale ESPERANTO	Dulingva inform-bulteno pri la Internacia lingvo ESPERANTO
Rédaction: Redaktoro:	PoI DENIS, 5, Chemin de Blamecourt, 55000 BAR LE DUC	
	tel. (+33) 03.29.79.01.44 poŝ-tel. 06 98 09 62 81	pol.denis@orange.fr
Les articles à insérer doivent parvenir impérativement à la rédaction dans les délais suivants:	Article manuscrit Texte envoyé par courriel Document avec mise en page	un mois 3 semaines 2 semaines avant la fin de chaque trimestre
Les articles signés nommément par leurs auteurs expriment la seule opinion de ces derniers.		

Komitato de la Asocio		Comité de l'Association	
Funkcio	Adreso	telefono	Ret-adresoj
Prezidanto <i>Président</i>	S-ro Gilbert STAMMBACH 24, rue Albert Zimmer 67610 LA WANTZENAU	03.88.96.67.59	gilbert.stammbach@mageos.com
Sekretario <i>Secrétaire</i>	S-ro Jacques HERLÉ 1, chemin du Berger 57380 MAINVILLERS	03.87.01.00.39	jacques.herle@laposte.net
Kasisto <i>Trésorier</i>	S-ro André GROSSMANN 5, rue des Pyrénées 68390 BALDERSHEIM	03.89.45.62.89	andreo.ag08@free.fr
Vic-prezidanto Libroservo <i>Service Librairie</i>	S-ro Jean-Luc THIBIAS 37, rue Pierre et Marie Curie 54500 VANDOEUVRE	03.83.53.57.54	thibias.jean-luc@wanadoo.fr libroservo.efe@wanadoo.fr
Redaktoro <i>Rédacteur</i>	S-ro PoI DENIS 5, Chemin de Blamecourt 55000 BAR LE DUC	06 98 09 62 81	pol.denis@orange.fr
Junul-respondeculo <i>Responsable Jeunes</i>	S-ro Frédéric PORRETTI 48, rue de la ferme 68110 ILLZACH	03.69.77.07.24 06.15.70.15.73	popo68@evhr.net
PKK <i>Cours par correspondance</i>	S-ro Edmond LUDWIG 26, route de la Schlucht 68140 STOSSWIHR	03.89.77.52.56	esperanto.eludwig@orange.fr
Aliaj komitatanoj	S-ino Liliane BERSWEILER	03.83.47.41.36	Liliane.Bersweiler@ac-nancy-metz.fr
<i>Assesseeurs</i>	S-ino Marie-Claude BOREGGIO	03.88.96.47.26	marie-claude.boreggio@wanadoo.fr
	S-ro Roger DEGRELLE	03.82.21.92.40	roger.degrelle@wanadoo.fr
	S-ino Simone KIRY	03.89.57.68.10	jmkiry@wanadoo.fr
	S-ro Cyrille HURSTEL	08.70.57.68.00	cyrille-hurstel@free.fr
	S-ro Robert KUENY	03.89.82.37.62	kueny.robert@neuf.fr
	S-ino Ginette MARTIN	03.29.24.68.46	gimavo@wanadoo.fr

Abono al La Informilo →	Francio: 14 eŭroj Eksterlando: 18 eŭroj	← Abonnement à La Informilo
Pagoj per ĉeko je la nomo de →	Esperanto France-Est	← Paiement par chèque au nom de
Pagoj per ĝiro al jena konto →	CCP 1997 72 W NANCY	← Paiement par virement au compte
Bank- aŭ poŝt-ĉekoj sendataj al la Kasisto Adres-ŝanĝo: Informu al →	S-ro André GROSSMANN 5, rue des Pyrénées 68390 BALDERSHEIM	Chèque bancaire ou postal ou changement ← d'adresse à envoyer au trésorier

Sommaire

1 festival photo	16 l'anglais !
2 ours	17/18 aviation et com.
3 éditorial	19 speaker le french
4 UEA	20/21 caporal Asch
5/6 adhésion Landersen	22/23 jarfina rakonto
7/8 adhésion Nilvange	24 Haydn
9 presse	25/26 libroservo
10/11 rapport Salou	27 nos voyages !
12 rapport Sarreguemines	28/29 cotisations
13 rapport Ludwigsburg	30 anecdotes
14 loka agado	31 page détente
15 tribune libre	32 fototeko

ISSN 0291 6037 trimestrielbulletin d'information bilingue sur l'espéranto
édité par l'association culturelle**Espéranto France-Est**MJC PhiJippe Desforges – 27 rue de la République
54000 NANCYDirecteur de la publication : **Gilbert STAMMBACH**Rédacteur : **PoI DENIS**

Dépôt légal : 31 décembre 2008

Imprimé par l'Office Central de Coopération à l'Ecole
Place de l'Ecole Normale 55000 BAR-le-DUC

Nun, sur la sojlo de la nova jaro. Certe la plej taŭgaj tagoj por pensi pri la gravaj pasintaj eventoj de la jaro 2008 kaj ĉefe por lanĉi novajn perspektivojn por 2009.

Kiam ofte ni aŭds gravulojn emfazi tiom da belaj pensoj pri paco, sereneco tra la mondo, frateco inter malsamuloj... pensoj, kiuj subite malaperas, kiam temas pri konkretaj decidoj, pri veraj planoj, kiuj gravas por nia mondo...

Mi simple esprimas la deziron, ke ni kunportu tiujn sentojn, tiujn revojn al la nova jaro, kaj ke ni ne forgesu ilin !

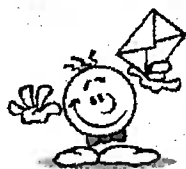
Nome de la komitato, mi deziras al vi belan jaron 2009, bonan sanon, feliĉon kaj ĝuon per Esperanto !

Gilbert

Important : L'équipe organisatrice de la *fin de semaine culturelle* de LANDERSEN -21/23 mars 2009- (65ème stage régional d'espéranto dit "de printemps") compte sur votre célérité pour l'envoi de votre fiche d'adhésion ci-incluse.

LANDERSEN... au cœur des Vosges pittoresques, un rendez-vous international à ne pas manquer !

apprendre l'espéranto

chez soi !

rapidité ... efficacité...

deux maîtres-mots de notre cours par correspondance !...

Edmond LUDWIG
26, route de la Schlucht
68140 STOSSWIHR

- ☆ un matériel adapté
- ☆ une technique éprouvée
- ☆ un réseau d'animateurs compétents
- ☆ un savoir immédiatement opérationnel

une diffusion sur toute la région ... et au-delà !

"☆☆☆ ?...
- ☆☆☆ !..."

03 89 77 52 55

Vous trouverez également dans ce bulletin un document informatif sur un stage de langue internationale d'une semaine, organisé conjointement par l'Association Française des Cheminots pour l'Espéranto, l'Union Artistique et Intellectuelle des Cheminots Français et le club Espéranto-Thionville

Un malicieux petit lutin a encore sévi ! Une erreur fâcheuse dans la légende de la photo de la page frontale de notre dernier bulletin (143) a conféré au mot *abio* la signification *abeille* !... Il fallait bien sûr comprendre *sapin* !!! Une sérieuse délutinisation du clavier s'est avérée nécessaire...

Avec toutes nos excuses !

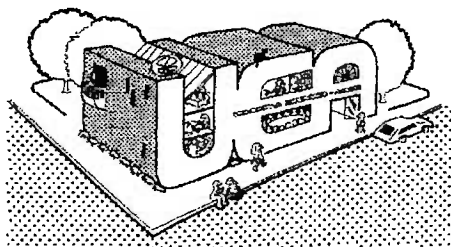
... et bien sûr, un site à consulter en permanence !

Aktualigitaj informoj pri estontaj aranĝoj, fotoj pri okazintaj eventoj estas daŭre troveblaj ĉe **<http://esperanto.alsacelorraine.neuf.fr>**

Ĝi estas la retejo de nia asocio, informas pri ĝiaj aktivecoj, pri la lokaj grupoj kaj pri Esperanto

Multaj ligoj ebligas rapide trovi aliajn interesajn retejojn en Francio kaj en la mondo

Informas Universala Esperanto-Asocio Belartaj Konkursoj en 2009

La gvida Esperanta art-konkurso, *la Belartaj Konkursoj de UEA*, invitas partoprenantojn por la 60-a fojo. La rezultojn oni anoncos en *la 94-a Universala Kongreso* en Bjalistoko. Partopreno estas libera al ĉiuj kaj ne ligita al partopreno en la UK. La konkursaĵoj devas esti novaj kaj, escepte de la infanlibroj kaj kantoj, antaŭe ne publikigitaj en ajna formo. Krome validas jenaj kondiĉoj:

POEZIO: Maksimuma longo ne fiksita. Tri premioj.
PROZO: Maksimuma longo 200 x 65 karaktroj. Tri premioj.

TEATRAĴO: Maksimuma longo ne fiksita. Tri premioj.
ESEJO: Teme ligita kun Esperanto aŭ kun la kongresa temo ("*Krei pacan ponton inter la popoloj*": *Zamenhof hodiaŭ*). Proksimuma longo 10 tajpitaj paĝoj; ĉ. 400x65 karaktroj. Premio "*Luigi Minnaja*" kaj du aliaj premioj.

FILMO: Teme ligita kun Esperanto aŭ kun la kongresa temo (vd. sub Eseo). Daŭro 15-60 minutoj. Tri premioj.

KANTO: Originala, publikigita en 2008 (la teksto kaj melodio povas esti verkitaj de malsamaj aŭtoroj); publikigo signifas unuan publikan prezenton, aperigon en Interreto, aperigon en kompakta disko, k.s. Premio "*An-Song-san*" kaj du aliaj premioj.

INFANLIBRO DE LA JARO: Originala aŭ tradukita libro (alia ol lernolibro), presforme aperinta en 2008. Unu premio.

Oni rajtas sendi maksimume tri konkursaĵojn por sama branĉo. Por poezio, prozo, teatraĵo kaj eseo oni sendu ilin en unu ekzemplero; por la *Infanlibra* kaj *Kanta* branĉoj en tri ekzempleroj. Principe, ĉiuj konkursaĵoj, escepte de infanlibroj kaj filmoj, estas akcepteblaj rete.

Ĉiuj konkursaĵoj alvenu plej laste la 31-an de marto 2009. Ĉion oni adresu al:

Belartaj Konkursoj de UEA,
ĉe Michela Lipari, Viale Giulio Cesare 223, IT-00192 Roma, Italio;
rete: michela.lipari@tiscali.it.

La konkursaĵoj (krom kantoj kaj infanlibroj) estu pseŭdonimaj. La vera nomo kaj la adreso estu en aparta ret-mesaĝo aŭ, se oni sendas la tuton poŝte, en koverto.

Premioj: unua premio: 240 EUR;
dua premio: 168 EUR;
tria premio: 96 EUR;
Nova Talento (por la plej bona konkursanto neniam premiita) 168 EUR;
Infanlibro de la Jaro: 504 EUR.

Publikigo: La rajto je la unua eldono de la premiitaj verkoj ne jam eldonitaj apartenas al UEA, kiu ankaŭ poste rajtos aperigi ilin senpage en antologio de la Konkursoj.

Detala regularo haveblas ĉe *UEA, Nieu Binnenweg 176, 3015 BJ Rotterdam, Nederlando*. Ĝi legeblas ankaŭ ĉe http://uea.org/dokumentoj/belartaj_konkursoj_regularo.html.

... Buse al la UK 2009 ?... Kial ne ! ...

La federacio de Langvedoko-Rusiljono organizas busan vojaĝon al la **UK de Bjalistoko**. (forir-dato de Montpellier la 22an de julio, reveno la 4an de aŭgusto, kvartaga veturado; voj-irado: Montpellier, Lyon, Mâcon (TGV el Parizo), Strasburgo, ktp.

Detalaj informoj ĉe : jean.henin@wanadoo.fr aŭ telefone 04 66 32 86 36 ekde la 3a de decembro.

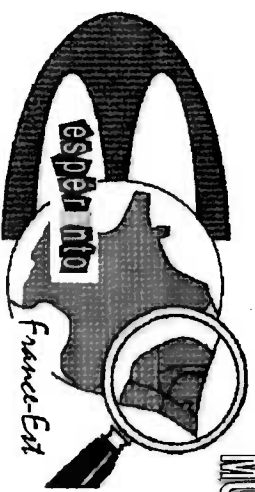
Pliaj informoj haveblaj ĉe:

La organizanto:
S-ro André Grossmann
 5, rue des Pyrénées
 68390 BALDERSHEIM, Francio
 Tel. 33/(0)3.89.45.62.89
Retejo:
<http://mulhouse.esperanto.free.fr>
mulhouse.esperanto7@free.fr

Kompleta pensiono inkluzivas unu tra-
 noktadon, tri manĝojn kaj unu kafon
 kun la tagmanĝo.
 Por la tuta staĝo necesas plani 2 kom-
 plertajn pensionojn.

La aliĝ-kotizo entenas la partoprenon
 al elektita kurso aŭ preleĝo kaj al la
 distra vespero. Ĝi ne estas repagebla.

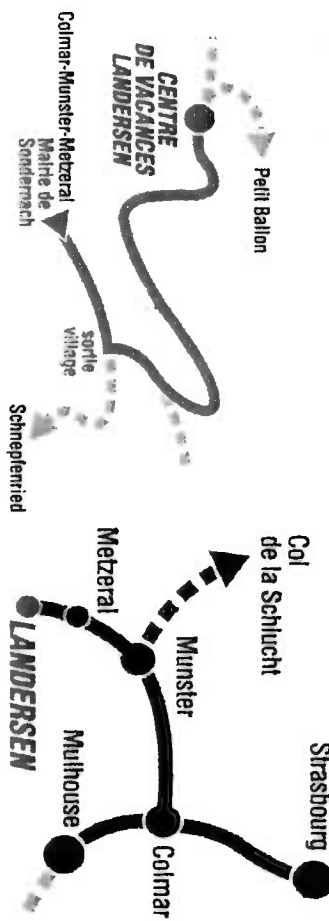
Aliĝoj kaj restado	kosto en eŭroj
Ĉef-aliĝanto jam abonanto al "La Informilo" kaj por eksterlandanoj	26 €
Ĉef-aliĝanto kun abon-pago al "La Informilo" (por ne abonantoj)	40 €
Kun-aliĝanto (sama adreso kiel ĉef-aliĝanto)	20 €
Aliĝo por infanoj kaj studentoj	1 €
Kompleta pensiono por 1 persono	40 €
por junulo 13 ĝis 17-jara	33 €
por infano 9 ĝis 12-jara	25 €
por infano 3 ĝis 8-jara	20 €
Duon-pensiono	32 €
por 1 persono	28 €
por junulo 13 ĝis 17-jara	20 €
por infano 9 ĝis 12-jara	20 €
por infano 3 ĝis 8-jara	18 €
Nura tranoktado kun matenaĝo	25 €
por junulo 13 ĝis 17-jara	22 €
por infano 9 ĝis 12-jara	16 €
por infano 3 ĝis 8-jara	14 €
Suplemento por individua ĉambro por 1 tranokto	7,50 €
Suplemento por ĉambro kun neceso kaj duŝo por 1 tranokto (tre limigita nombro)	5 €
Suplemento por litto-tukoj kaj kunsen-tegilo	5 €
Kroma manĝo sen tranokto	11 €
por junulo 13 ĝis 17-jara	10 €
por infano 9 ĝis 12-jara	8 €
por infano 3 ĝis 8-jara	7 €

Invitas vin al la

65a Regiona Staĝo de Esperanto
20 / 21 / 22-ajn de marto 2009
Centre de Vacances de LANDERSEN
ĉe la vilaĝo Sondernach
en la valo de Munster-Metzeral

Preleĝoj de Kristin Tytgat **Koncerto de Anjo el Hungario**

Provizora Programo:

vendrede 20an de marto 2009

- 17a Akcepto de la unuaj alvenantoj
- 18a30 Vespermanĝo
- 20a Kien vagadis Roberto? Kion mistifikas Frederiko?
- 21a30 Bonveno, konatiĝo, knajpo.

Sabate 21an de marto 2009

- 8a30 - Matenmanĝo
- 9a30 - 11a Vizito al muzeo de la Schlitte en Muhlbach (individuo 2,50 €) (ekde de 15: 2€)
- 12a15 Tagmanĝo
- 13a Laŭ deziro, digesta promenado
- 13a-14a30 Akcepto de staganoj
- 14a30 - 18a30 Kursoj kaj prelegoj
- 16a30 - 17a Paŭzo.
- 18a30 Vespermanĝo
- 20a - 21a30 Koncerto: Anjo el Hungario piezurigos nin per siaj tre ĉarmaj kantoj kaj bela voĉo.
- Poste knajpo.

Kursoj

- A. **por komencantoj:**
Ginette Martin alportos specifan materialon.
- B. **por progresantoj:**
Ni amikiĝu kun la Esperanto-reguloj babillante kun Roberto Kueny.
- C. **konversacio:** vigligata de Edmond Ludwig (senpaga materialo je dispono).
- D. **Prelegoj:**
Křistin Tytgat prelegos kaj ankaŭ diskutigos vin pri: 2008, la jaro de la interkultura dialogo kaj la signifo por esperantistoj.

Dimanĉe 22an de marto 2009

- 8a30 - 9a30 Matenmanĝo
- 9a - 11a30 Kursoj kaj prelegoj
- 12a15 Tagmanĝo
- 13a30 - 14a30 Ĝenerala asembleo de Esperanto France-Est
- 14a30 - 16a30 Komitat-kunsido
- 14a30 Vizito al fromaĝejo.
- 17a Fermo de la libroservo

Aliĝilo por la 65a Regiona Staĝo de Esperanto en Landersen la 20/21/22ajn de marto 2009

S-ro S-ino	Familia nomo	Persona nomo	Aĝo, malpli ol 18	Aliĝ-kotizo	Elekta kurso
1	ĉef-aliĝanto				
2	kun-aliĝantoj				
3					
4					

adreso

telefono:

ret-adreso:

Mi (ni) deziras partopreni la proponitajn viziton al :

Muzeo de la Schlitte en Muhlbach:

Vizito al fromaĝejo por vidi la fabrikadon kaj/aŭ por aĉeti:

Mi pagas (minimume la aliĝkotizon) jenan sumon al Mulhouse-Esperanto (per ĉeko, per giro):

Numero da manĝoj aŭ tranoktadoj	Vendrede	Sabate	Dimanĉe
Tag-manĝo			
Vesper-manĝo			
Tranoktado + Maten-manĝo			

Miaj preferoj

Individua ĉambro + 7,50 eŭroj po nokto

Ĉambro kun necesejo kaj duŝo + 5 eŭroj po nokto

2-lita 3-lita 4-lita ĉambro

Lito-tukoj kaj kunsen-tegilo por 1 aŭ 2 noktoj + 5 eŭroj

R e z e r v a d o

Boavolu sendi la aliĝilon kaj vian antaŭpagon al:

S-ro **André Grossmann**

5, rue des Pyrénées

68390 BALDERSHEIM

Francio

Ĉekoj je la nomo de:

Mulhouse-Esperanto

CCP 19 684 F Strasbourg

Internacia giro:

IBAN: FR24 2004

10101500 1968 4F03 617

BIC: PSSTFRPPSTR

Eksterlandaj partoprenantoj ricevos senpage nian bultenon **La Informilo** dum unu jaro.

LA INFORMILO

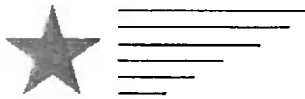
Bulteno de

esperanta

France-Est

Aperas 4-foje jare en Esperanto kaj en la franca. Abonebla ĉe la organizanto.

Jara abono	2009
Francio	14
Eksterlando	18

A.F.C.E.

**L'Association Française des Cheminots pour l'Espéranto avec le concours
de l'Union Artistique et Intellectuelle des Cheminots Français et
Espéranto - Thionville**

**ORGANISENT UN STAGE
DE LANGUE INTERNATIONALE ESPÉRANTO
À NILVANGE (MOSELLE) DU 16 AU 21 MARS 2009**

**Au Foyer accueil du parc du château
12 rue Joffre
57240 NILVANGE**

Notre lieu de séjour est une très belle demeure de la fin du 19ème siècle située dans un jardin à la française. La cuisine est familiale et les chambres rénovées sont très confortables. Sanitaires et douches à l'étage.

Trois niveaux de cours :

- ✓ Débutant,
- ✓ Faux débutant,
- ✓ Conversation (tourisme).

Des moments de détente sont envisagés:

- ✓ Découverte de la région l'après midi (environs, Luxembourg, Metz et Thionville...). Un supplément pourra être demandé sur place pour certaines excursions et visites (entre 10 € et 20 €).
- ✓ Films et soirées culturelles.

Renseignements :

Association Française des Cheminots pour l'Espéranto

Christian DARDENNE - Stages

9 rue du Château-Landon - 75010 Paris

✉: stage.esperanto-afce@laposte.net

🌐: <http://ifef.free.fr/afce.htm>

Ou

Espéranto-Thionville

8 rue Pasteur - 57240 NILVANGE

☎ : 03 82 53 25 47

✉: esperanto-thionville@laposte.net

🌐: <http://esperanto-thionville.ass0.fr/>

BULLETIN D'INSCRIPTION AU STAGE D'ESPERANTO

(un par personne)

A retourner à : *Esperanto - Thionville - 8 rue Pasteur - 57240 NILVANGE*

avant le 1er février 2009

Nom :

Prénom :

Date de naissance :

Adresse :

Code Postal : Ville :

Téléphone :

Courriel :

N° CP SNCF :

Je désire participer au stage et je coche les cases correspondantes :

1er niveau (débutants)

2ème niveau (faux débutants)

3ème niveau (conversation sur le tourisme)

▪Je règle 50,00 € de cotisation pour le stage :

(A) Cotisation : €

▪ (Pour les non cheminots 60,00 €) :

Je suis déjà membre de l'AFCE :

Je ne suis pas membre de l'AFCE :

Je suis cheminot ou ayant droit : 27,00 € :

(B) Adhésion : €

Je ne suis pas cheminot : 32,00 € :

(Abonnement au bulletin d'information « Esperanto Fervojisto » gratuit)

Logement en chambre de 2; 3; 4; 5 et 6 lits. Je désire partager la chambre avec :

LUNDI 16/03/09	MARDI 17/03/09	MERCREDI 18/03/09	JEUDI 19/03/09	VENDREDI 20/03/09
Repas midi 8,20 € ☐	Repas midi 8,20 € ☐	Repas midi 8,20 € ☐	Repas midi 8,20 € ☐	Repas midi 8,20 € ☐
Repas soir 8,20 € ☐	Repas soir 8,20 € ☐	Repas soir 8,20 € ☐	Repas soir 8,20 € ☐	Repas soir 8,20 € ☐
Nuitée 18,00 € ☐	Nuitée 18,00 € ☐	Nuitée 18,00 € ☐	Nuitée 18,00 € ☐	Nuitée 18,00 € ☐
.....€€€€€
TOTAL HEBERGEMENT				(C).....€

Cocher les cases suivant les prestations demandées.

Le séjour commence avec le repas du lundi midi et se termine avec le repas du vendredi midi ou nuit du vendredi à samedi pour ceux qui parte le samedi matin. Une boisson est comprise dans le repas. La nuitée comprends le petit-déjeuner.

Je viens en voiture. (autoroutes A30 sortie N° 4 Hayange-Ouest/Nilvange/Knutange ou A31 sortie N° 43 Thionville-Elange/Nilvange/Algrange).

Je viens en train. Indiquez l'heure d'arrivée :.....H.....Accueil dans le hall de la gare de Thionville le 16/03/2009 de 10H00 à 11H00, remise des tickets de bus pour le départ de 11H00, quai C place de la Gare, par bus N° 32, vers Nilvange/Algrange. Rajouter le ticket de bus à 1,20 € **(D)..... €**

SOMME TOTALE A + B + C + D

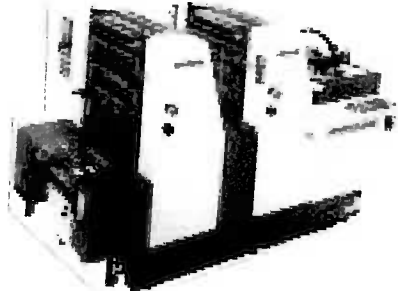
= €

Je joins avec le bulletin d'adhésion un chèque bancaire ou postal au nom de « Esperanto-Thionville » à Esperanto-Thionville - 8 rue Pasteur - 57240 NILVANGE

Date :

Signature :

NB : Si le nombre de participants est insuffisant, le stage sera annulé et les sommes restituées dans leur intégralité. Les draps sont fournis, mais pas le linge de toilette.

Le regard de la presse

NILVANGE = Aux rythmes de l'Argentine

Alejandro Cassavella a fait un détour à Nilvange pour offrir un récital de chants de son pays

L'Argentine est bien plus que le pays d'une seule musique : le Tango. C'est celui d'une grande diversité musicale. Actuellement en pleine tournée Européenne, Alejandro Cassavella était de passage à Nilvange, ce mercredi 19 novembre au centre social Albert-Camus, et ce en collaboration avec les associations Forum des citoyens de Nilvange, Espéranto-Thionville et Eurokka de Toulouse. Guitariste Argentin, il compose, écrit et chante ses propres chansons sur des rythmes exotiques de reggae et sud-américains influencés par la bossa-nova et la

salsa. Son programme est également agrémenté de titres connus en portugais, espagnol, anglais et espéranto. La foule s'est déplacée nombreuse pour découvrir cet artiste talentueux aux multiples facettes, qui vient de Bariloche en Argentine du Sud, et qui joue dans un groupe de rock *La Porkoj*, comme le soulignait Michel Dourson, lors de son discours d'ouverture.

Tout au long du concert, un très beau diaporama de sa région, qui est une des plus belles d'Argentine, défilait sur grand écran. Ses chansons et sa

musique ont ravi et subjugué l'assistance. Après une courte pause, Alejandro, raconte, toujours assisté de la technologie, sa vie, son enfance et son parcours. Sa tournée actuelle, le mène en Allemagne, Pologne, Catalogne et France, et ce jusqu'à la mi-janvier. « Il profite pour découvrir l'Europe, faire des rencontres et notamment au Festival espérantiste de Pologne (il parle couramment l'espéranto) », explique Bruno Henry, responsable d'Espéranto-Thionville, tout heureux de recevoir, et faire profiter à tous, du talent de cet artiste venu d'ailleurs.

LE REPUBLICAIN LORRAIN – Hayange 21 novembre 2008

« ... Le père Noël canadien est plus espérantophile que les autres ! :) ... »

(message transmis sur la toile par Aleks)

<http://espaceparents.canoe.ca/style-vie/general/2008/11/05/7312186-ca.html>

Le bureau de poste du père Noël est ouvert !

Le père Noël ne tient plus en place ! L'atelier bourdonne d'activités et les lettres des enfants de partout au Québec commencent à arriver au bureau de poste du Pôle Nord.

Heureusement que le Père Noël peut compter sur la collaboration des lutins de *Postes Canada* qui répondront à environ **260 000 lettres** cette année au Québec lui donnant ainsi un sérieux coup de main.

A l'échelle du pays, c'est à **plus d'un million de lettres** qu'ils répondront et ce, dans plus de **29 langues** tels le français, l'anglais, le japonais, l'espagnol et même l'espéranto et le braille. Et cette année, le père Noël peut compter sur un nouvel ami pour aider les lutins postaux: *Max*, de l'émission « *Il était une fois dans le trouble* » diffusée à *VRAK TV*. Il les accompagnera pour recueillir les lettres que les tout-petits apporteront au père Noël lors du défilé de Noël d'Anjou, à Montréal, qui se tiendra le vendredi 14 novembre prochain dès 19 h.

Le Père Noël souhaite rappeler à tous ses petits amis de ne surtout pas oublier d'inscrire leur adresse de retour afin qu'il puisse leur répondre. À son âge, c'est bien normal que la mémoire lui fasse parfois défaut. Facile à retenir, son adresse est:

Père Noël
Pôle Nord
Canada H0H 0H0

Les lutins de *Postes Canada* ramasseront également les lettres que les enfants adresseront au père Noël à Rivière-du-Loup (8 novembre); Québec (9 novembre); Repentigny (16 novembre); Chicoutimi (23 novembre) et Sainte-Anne-de-Bellevue (29 novembre).

LA 16-a INTERNACIA ESPERANTO-SEMAJNO DE KULTURO KAJ TURISMO EN SALOU, Katalunio

La ĉi-jara Esperanto-Semajno okazis, jam la trian fojon, en la urbo Salou, de la 4-a ĝis la 11-a de oktobro 2008. Partoprenis ĝin 132 gesamideanoj el 8 landoj. La nombro ĉiujare kreskas. Ni loĝis en la hotelo Mediterráneo, kie ankaŭ okazis ĉiuj dum-semajnaj aktivajoj. Agra-blaj Interkonaj Vesperoj ebligis konatiĝi kun novaj partoprenantoj kaj babili kun jam konataj esperantistoj. La dimanĉan inaŭguron ĉeestis kaj bonvenigis nin oficialuloj de la urbestro. Poste ni komune fotiĝis antaŭ la hotelo.

Inaŭgurado de la semajno kun reprezentantoj de la urbo Salou.

Pli ol 120 partoprenantoj ĝuis tiun internacian semajnon.

Aldis Buŝs el Latvio gvidis la kursojn kaj proponis matematikajn enigmojn al la ĉeestantoj.

Navarro-Rosinés. Pri Interna Ideo, homaj rajtoj kaj ekologia perspektivo parolis s-ano Wolfgang Gunter. S-ro Gian Carlo Fighiera komparis la unuan Internacian Esperanto-kongreson en 1905 kun la 100 jara festado de Esperanto-kongresoj en Boulogne-sur-mer, kie ambaŭ aranĝoj okazis. Atenton de la publiko kaptis prelego pri “Verdaj konfliktoj” (el jura vidpunkto) de s-ino Rafaela Urueña Álvarez. S-ano Salvador Aragaj atentigis nin pri la 16a Esperanto-regulo. S-ano Serrano gvidis debaton pri “Kio okazas kun la Interna Ideo?”. La premio de Ada Sikorska-Fighiera

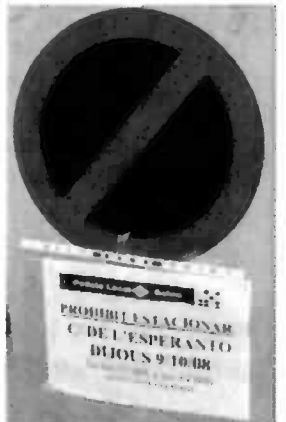
Memortabulo pri la semajno kaj malpermeso pro Esperanto.

pro poresperanta laboro estis aljuĝita al s-ro Baldur Ragnarsson el Islando. La ĉef-organizantoj de la Semajno s-roj Serrano, Aragaj kaj Torné atingis

La publiko provas solvi la enigmojn.

ĉe la urbestro, ke oni metu Esperanto-tabulon pri la 16-a Semajno en la strato Esperanto. Ni ĉiuj ĉeestis tiun solenan agon kun la ĉesto de la urbestro mem. Ankaŭ al li estis donacita la sama, sed malgranda tabulo. Post la solenaj paroladoj ni kantis la Esperanto-himnon. Pri nia aranĝo interesiĝis ankaŭ ĵurnalistoj. La televido, en regionaj novaĵoj, elsendis intervjuon kaj en lokaj ĵurnaloj aperis informoj pri la aranĝo.

En la fervoja muzeo iuj komparas diversajn komfortojn.

La vesperaj programoj konsistis el prezentado de du filmoj kun subtekstoj kaj opero “La Barbiro de Sevilo”. Ĉiam tre gaja kaj emociiga estas la jaŭda folkloro vespero kaj gustumado de la fama “cremat”, servata en specialaj ceramikaj ujetoj. Ĉi-foje muzikis kaj kantis la ensemblo “Penjats de l’ham”, kio en traduko signifas pen-digitaj je fiŝ-hoko.

Dum la aranĝo ni vizitis du muzeojn. La unua temis pri la fervojo en Vilanova i la Geltrú. Impresis vico da vapor-lokomotivoj kaj la rapida trajno Talgo. Ni povis kompari la internon de ambaŭ specoj da vagonaroj.

Muzeo-gvidantino

Sur la monto Tibidabo troviĝis tiuj betonaj muroj kun divers-lingvaj salutoj. Ĉu vere ankaŭ en Esperanto?

Katedralo sur la monto Tibidabo, kaj la grupo antaŭ ĝi.

La alia muzeo pri vino estas en Vilafranca del Penedès. Tie ni libervole promenis kaj observis surmurajn bildojn kun demandoj kaj spektis projekciadon pri vinkulturado. Tuj apud nia hotelo troviĝas kampara domaro kiun ni vizitis.

Zamenhof-strato inaŭgurita en Barcelono.

Tiamaniere ni povis vidi kiamaniere la homoj vivis en la pasinteco.

Dum la tuttaga ekskurso ni vizitis Barcelonon. De Tibidabo-amuzparko ni havis belan panoramon al la tuta urbo. Post preĝeja vizito kaj tagmanĝo ni traveturis la urbon kaj piediris al Zamenhof-strato. Ĉar pluvus ni pluveturis ĝis granda aĉet-centro ĉe la haveno. Tie ni havis iom da libera tempo. Iuj malgraŭ la pluvo promenis ĉe la “Rambla” (konata promenejo) kaj kelkaj vizitis la placon, kie staras monumento pri Kolumbo.

Lastan vesperon ni ĉiuj taksis la disvolviĝon de la Semajno. Aperis kelkaj proponoj por plibonigoj, sed ĝenerale ĉiuj estis tre kontentaj kaj ĝojas denove renkontiĝi post unu jaro en Katalunio.

Esperanto-taseto por trinki “Cremat”

MEMORE AL 16a INTERNACIA ESPERANTO-SEMAJNO DE LA KULTURO KAJ TURISMO SALOU, 4/11 DE OKTOBRO 2008

La ensemblo “Penjats de l’ham” agrable muzikis kaj kantis en la antaŭ-lasto vespero.

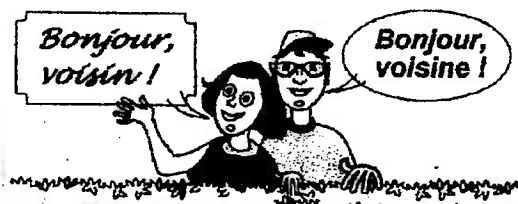
Fotoj: Andreo kaj ties komputilo

La tuta semajno estis agrabla kaj sukcesa. Necesas danki al la organizantoj pro varia kaj interesa programo dum la Internacia Esperanto-Semajno.

BONJOUR, VOISIN !

La grupo de Sarreguemines [sargemin] daŭrigas sian prezentadon de EU-landoj. La 15-an de novembro estis la vico de Hungario. La kunveno okazis en la urba mediateko. Ni prezentis tri hungarajn verkistojn : Petöfi, Koestler, Ostrojkán.

Literaturan elekton faciligis Geza Kurucz, hungara samideano.

MULTLINGVECO en MOZELA REGIONO (konferenco en mediateko de Sarreguemines)

« LE MULTILINGUISME ET LE PAYS MOSELLAN »

Okazis konferenco de S-ro Claude Hagège [klod haĝej], multnaskinta verkisto, profesoro pri lingvoscienco en Collège de France (Parizo), organizita far la mediateko de urbo Sarreguemines, la 24-an de oktobro 2008, pri la supra temo.

La franka dialekto « Platt » estas komuna komprenilo en parto de Mosel-départemento, Luksemburgio kaj en la ĉeaj Germanio kaj Belgio. Interesa fakto kiu ligas najbarajn landojn per dialekto ebliganta interkompreniĝon de popoloj el kvar landoj. La ekzisto de tiu « Platt » nun endanĝeriĝas, ĉar la naciaj lingvoj senĉese subpremis la regionajn kaj la junuloj ne plu scipovas tiun geavan lingvon. De du jardekoj, naskiĝis asocioj kiuj promocias la regionan lingvon por savi ĝin el malapero : agado kiun Alzacanoj sukcese praktikas de cent jaroj.

Claude Hagège estas prave arda batalanto por defendi lingvan diversecon. Do alkuris multnombraj ŝatuloj kaj praktikantoj de la loka dialekto « Platt » por aŭdi spertulon kiu ĉie defendas regionajn lingvojn kaj klopodas por promocii ilin.

Plurfoje la preleganto piloriumis la anglo-usonan lingvon emfazante pri la streĉa superregado de Usono ĉiuflanke en la mondo.

Stariĝis demando pri la ambicio de la lingvo de estonta superpotenco, nome Ĉinio. Nu ! La preleganto « ĝojis pro la alveno de taŭga kontraŭilo alfrontanta la anglo-usonan ». La indikilo de tiu nova lingvopolitiko estante la Konfuci-institutoj, pli ol cent, kiujn Ĉinio jam establigis en diversaj landoj.

« MALBELAJ LINGVOJ »

La profesoro mem ne ŝatas la ĉinan, dirante « ĝi estas ege malbela lingvo » (!). Ŝajne li ne kapablis akiri la regadon de la kvar tonoj kiuj stampas la ĉinajn vokalojn.

« La japana estas multe pli belsona », li daŭrigis.

Partoprenanto starigis demandon pri Esperanto. S-ro Hagège prezentis historion de Esperanto kaj konkludis : ke la nuntempa esperanto estas la angla.

(kompreneblas : fiaskis Esperanto pri sia celo.) Nun lia taksado : tiun artefaritan lingvon la preleganto neniam sukcesis apreci. Kvankam li provis streĉe interesiĝi pri ĝi leginte gramatikojn kaj leksikojn, vane li spertis emon por ĝi : « Mi trovis nenian ĉarmon ĉe Esperanto. »

Jen prilingva sciencisto kiu raciumas kaj ... kondamnas laŭ personaj (epidermaj) sentoj.

Dankindas al S-ro Hagège klare indiki la kialojn, kiuj kondukas lin al rifuzo de Esperanto. Tiu sinteno ja ankaŭ nutras la komunan juĝon en mimikema socio. Racia serĉo de taŭga komunikilo ne mobilizas.

ESPERANTISTARO ATENTU !

S-ro Hagège plendis pri la akra, esperantista kontraŭstaro, kiun li spertas dum siaj prelegoj. Li malŝatas tian ekscitiĝon.

Eble li timis ankaŭ la mian ! Senkiale. Por la ĉeestantaro, mi substrekis ke Esperanto estas asocia aktivado kies celo troveblas en la Deklaracio de Homrajtoj : klopodi por plia interkompreniĝo, tolero kaj promocio de amikeco inter la popoloj.

S-ro Hagège atentis kaj plurfoje kapjesis. Ĉu li bonnotis ? Mi dubas.

A. Hubert

Responde al Cl.Hagège pri la ĉina, malaprecata de li.

La ĉina unue kaptas ĉiun lernanton pro siaj jarmilaj artaĵoj : la ĉinogramoj, t.e. ideogramoj, piktogramoj, ...

Jen ekzemplo. La okcidenta leksiko difinas 'melankolion' tiel : malbonsento karakterizata de malgajo, deprimado, senemo por vivo. Kiel elturniĝas ĉina ideogramo por difini tiun koncepton 'melankolio' ? Vidu malsupre !

Uzatas tri piktogramoj : 'cereal' kaj 'fajro' por difini la vorton 'aŭtuno' = kiam cereal-kampo flamiĝas, aperas la aŭtuna sezono; sube aldoniĝas 'koro' = ejo de la sentoj. Tiam vi legas la ĉinan difinon : 'aŭtuno de l' koro'.

Nia 'mélankolio' kompare sengustas!

Responde al Cl.Hagège pri la esperanta, senĉarma por li.

Esperanto estas la celtrafo de plurjarcenta serĉado eltrovi komunan lingvon, kiu respondas al kvar postuloj de Komenius (1661), nome, lingvo alirebla por la plimulto, uzebla en ĉiuj okazajoj, belsona en poezio kaj ĉies proprajo. Tiu lingvo funkcias de pli ol cent jaroj, preter aliaj lingvaj provoj. Ĝia literaturo atestas ĝian homecan efikecon.

Ĉu Esperanto ne similas kaldronegon en kiu oni ne droniĝas, sed el kiu malfacile eskapeblas (ĉu ebriiĝinte) ?

qiū
automne

chóu
mélancolie

... allogis Ludwigsburg ! ...

La kutima planita renkonto okazis la 10 / 11 / 12ajn de oktobro, kun enpartopreno de 48 homoj.

Por mi, la vojaĝo komenciĝis ĉe Simone, kie niaj amikoj de Troyes kuniĝis. Post komuna tagmanĝo, ni veturis kune ĝis la fama urbo. Laurent PHILIPPE estis la stoika ŝoforo. La vojaĝo estis ja iom longa kaj peniga, pro tro da veturiloj sur la ŝoseo, sed ni alvenis por la vespermanĝo, kiu estis tre abunda kaj bongusta !...

Poste, ni kuniĝis en salono por partopreni en diversaj ludoj, ekzemple “sinprezentado”... Alia celis krei romanon, ĉiu aldonis unu vorton, la sekva devis ripeti la jam diritajn !. Poste Ursula raportis per lum-bildoj pri sia tri-semajna vojaĝo en Brazilo, “*Bona Aero*” kaj aliaj lokoj loĝataj de esperantistoj.

Vendrede, Stefan Maul prelegis pri la avantaĝoj de esperanta preso, kaj Thomas Bormann pri vojaĝo en Kosovo, ambaŭ temoj tre interesaj. Paralele, kursoj arigis komencantojn kaj komencintojn...

Posttagmeze, mirinda promendo en la ĝardenoj de la kastelo (“*malgranda Versajlo*”) ... Sub bela suno, en magia etoso ni estis !... Floroj, artaj ornamaĵoj, rekreo de fabeloj, ekspozicio de kukurboj, ni plenigis niajn okulojn je mirindaĵoj. Vere paradiza loko por infanoj kaj plenkreskuloj, kaj fakte paradizaj tagoj estis por ni tiuj tri tagoj !

La ekumena di-servo ne ricevis tre grandan nombron... pro la malfacila eltiro el la magiaj ĝardenoj !

Denove komunaj ludoj post la vespermanĝo, kiuj multe ridigis nin, kelkfoje pro spritaĵoj, ofte pri fuŝaĵoj. Finfine Alois konstatis, ke ni estas lacaj, kaj Cyrille daŭrigis la vesperon per projekcio de filmetoj por infanoj, tre ĉarmaj, kiuj agrable distris nin.

Dimanĉe matene, kutimaj prelegoj kaj kursoj: Bruno Flochon elvokis la diferencojn inter Francoj kaj Germanoj, Ursula aludis la “ombran flankon” de la luksa vivo de la duko, kiu konstruis la kastelon...

Alois grupigis la gastojn, cele eltiri konkludojn de la evento... Neniu donis kritikojn, tiom valora estis la programo ! Oni plezure konstatis la ĉeston de novuloj kaj anonciĝis futuraj esperantaj projektoj.

Emociaj disiĝ-momentoj post la manĝo ! Multaj enpartoprenantoj povis viziti survoje tre interesan, keltan muzeon, kaj re-adiaŭi denove kun granda danko...

foto – Fabien TSCHUDY muzikas dum paŭzo

Ginette MARTIN

... recenzo ...

“La talpoĉasisto” - Stephan LANG

Dum kaj post miaj studentaj jaroj mi kutimis vojaĝi. Tre ofte mi vizitis orienteŭropajn landojn ! Mi ja volis scii, kio vere okazas en tiu nekapitalisma eksterlando. Do ankaŭ al Transilvanio mi alvenis okaze de cirkvito tra Rumanio kaj ege bone memoras pri la belaj hungaraj tradiciaj kostumoj. Eĉ okaze de kampara geedziĝo mi havis la okazon admiri ilin. Sed tiam mi ankoraŭ ne parolis Esperanton kaj ne havis specialajn kontaktojn kun difinitaj homoj. Sed ĉar mi estas kontaktema, mi sukcesis iom konversacii kun diversaj homoj, sed mi ja estis eksterlandano kaj mi komprenis, ke sub Ceaușescu la homoj ne emis tro precize rakonti.

Nu, intertempe mi legis pri la tumulta, homsuferala historio de tiuj orientaj landoj. Sed nur antaŭ kelkaj tagoj mi malkovris, ke *Gerrit Bervelling* tradukis el la nederlanda romanon de *Stefan LANG*, fuĝinta en 1975 el Rumanio al Nederlando, kie li studis ĵurnalistikon en Utreĥto.

Lia romano estas kvazaŭ aŭtobiografio, kortuŝige skribita, tra kiu oni malkovras pere de reale ekzistantaj homoj la suferojn pro la diversaj politikoj, kiuj ja trafis ĉiujn etnojn, la kruelaĵojn inter la homoj de la samaj etnoj kiel la kruelaĵoj intertnaj kaj interreligiaj, tre ofte kreskigitaj pro kutima trinkado.

Plian ideon pri la teruraĵoj vi povas havi, legante la sekvajn liniojn el la verko : “*Mi konsciiĝas, ke dum en la okcidento de Hungarujo ankoraŭ vagonaroj plenaj je Judoj kaj Ciganoj veturis trans Danubon al neniigejoj de Hitler, en la oriento jam veturis same plenaj vagonaroj al la neniigejoj de Stalin.*”

La verko estas instrua, sed ankaŭ korskua ! Nur la inflacion de akuzativoj mi bedaŭras.

Edmond LUDWIG

Esperanto – Thionville ===== ☆

Klubo aparte aktiva – Lingvo-kursoj en Nilvange, "Centre A. Camus", 2 merkredoj en la monato. Gvidas paro Redon kaj Bruno Henry.

Thionville, "domo J. Prévert", 1 jaŭdo ĉiumonate, "konversacia rondo".

Prelegoj – 7an de marto: Anne-Sophie Markov pri hispana esperantistaro.

23/24ajn de aprilo: HORI Josuo (japano).

Koncerto: 19an de novembro – Alejandro Cossavella (Argentino)

Ekspozicio – "Bien vivre son temps libre" – 70 asocioj, esperanto-budo

Novembro - Ekspozicio en "médiathèque de Nilvange".

Projekto: "semajna staĝo" 16/21ajn de marto 2009 – Kastelo de Nilvange – Franca Fervoja Esperanto-Asocio kaj loka klubo.

Strasburgo – Esperanto ===== ☆

Kursoj – semajna kunveno

"chingva aperitivo" de SMILE, ĉe la Salamandre – rezervita tablo, unuan merkredon ĉiumonate

31an de aŭgusto – ekskurso ĉe Hohneck

7an de septembro, vizito ĉe Odette en Betschdorf

Nova Esperanto-kurso en Village-Neuf (apud Saint-Louis) ===== ☆

Bertrand Wick planis krei novan Esperanto-kurson en sia vilaĝo Village-Neuf.

Li kontaktis la urbestaron kaj ricevis la subtenon por krei afiŝojn kaj prospektojn por informi la publikon. Li ankaŭ proponis inform-kunvenon por la 21a de novembro 2008.

Edmond Ludwig, el Stosswihr, tiam prelegis pri "Communication internationale, une solution efficace et équitable". Krome al la publiko estis prezentitaj diversaj dokumentoj, prospektoj, libroj, ktp. Fine Bertrand donis rendevuon meze de januaro 2009 por startigi la kurson.

Ni deziru al li bonan sukceson en tiu nova iniciato.

Kurso pri rekta metodo en Alzaco ? ===== ☆

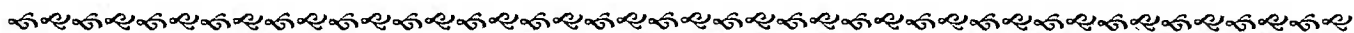
La 26an kaj la 27an de marto 2009, la strasburga klubo organizos kurson por instruantoj per la rekta metodo.

La ideo de tiu metodo estas, ke lernanto lernu fremdan lingvon kiel sian denaskan lingvon: nature, parole, imite kaj ne pere de alia lingvo. *Katalin Kovats* instruos al ni kiel instrui per tiu paroliga metodo. Oni ne uzos la francan lingvon, ĉar tiu kurso celas instruantojn kiuj kapablas labori la tutan tagon per Esperanto. Tute ne estas kurso por lerni Esperanton.

Ni kunligos tiun trejnadon kun varbado por allogi kelkajn verajn lernantojn, kobajojn se vi preferas, al kiu *Katalin* enkapigos nian lingvon! Vi povos spekti la lertecon de la majstrino, antaŭ ol ekzerciĝi.

Kondiĉoj, lokoj kaj prezoj dependas de la decidoj de la komitato la 13an de decembro 2008.

Enskribiĝu ĉe cyrille.hurstel@free.fr aŭ telefonu al +33 (0)9 50 57 68 00.

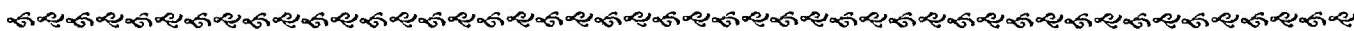
CHATEL-St-GERMAIN -- *Bondezirojn al ...*

... la paro *Modeste kaj Iridé RAMELLI*, kiu ĵus festis 60 jarojn da geedzeco!

Ambaŭ ricevis tiuokaze viziton de la urbestro kaj de la unua urb-konsilantino, kiuj gratulis ilin, menciante la multfacetan aktivadon de nia samideano kaj amiko.

Ni ĉiuj memoras la oftan partoprenon de "Modesto" en la diversaj lokaj kaj regionaj esperanto-eventoj, al kiuj li alportis sian aprezatan helpon. Ni ŝuldas al li plurajn vojaĝojn eksterlanden, kiujn li organizis, uzante ankaŭ ofte sian propran veturilon!

Ni ne forgesu lian kroman hobion, t.e. vasta kolektado da poŝtmarkoj, el kiuj multaj estas dediĉitaj al la internaca lingvo.

LIBERA ARBONO

— A propos d' "espéranto et culture" ... Témoignage —

Thèmes éculés qui réapparaissent comme le monstre du loch Ness (même si on ne le voit plus beaucoup !!!)

Professeur de langues, je puis attester qu'en Belgique, notre inspection insiste plus sur la communication comme priorité.

A quoi sert-il de lire Shakespeare, dans le texte, en 5e année d'anglais ? Les œuvres de Shakespeare, je les ai lues en français et en espéranto ! J'ai appris bien plus sur la culture japonaise en français et en espéranto (séjour dans des familles) qu'en japonais (dont je ne connais que quelques phrases) !!!

A quoi on peut ajouter : *"Qu'est-ce que la culture ?"*

La grève ne fait pas partie de la culture de telle entreprise, par exemple. C'est le cas dans mon école où je suis parfois le seul gréviste ! Le concept de "culture" n'a jamais été bien identifié, voilà pourquoi beaucoup patagent dans la liaison de la culture et de la langue. Les sourds-muets ont une langue et je n'ai jamais entendu dire qu'ils avaient ou n'avaient pas de culture. Qui peut me documenter là-dessus ?

Qui dit culture dit aussi ouverture et fermeture. Peut-il y avoir culture sans communication ? Peut-il y avoir communication sans culture ? Où commence et où s'arrête la culture ? Vaste sujet !

Il y a forcément moins de racistes dans le monde des utilisateurs de l'espéranto qu'ailleurs. Nous, nous savons pourquoi.

Peut-on parler pour le monde des utilisateurs de l'espéranto d' "interculture" ? La possession d'une autre langue ethnique ne garantit pas nécessairement l'ouverture à l'autre culture ou aux autres cultures. D'ailleurs la culture des gens est-elle identique au Québec, à Paris ou à Bruxelles parce qu'on parle le français ?

Je connais des extrémistes flamingants qui parlent très bien le français mais qui restent rabiques dans leur haine à l'égard de tout ce qui est francophone. (cfr: de Franse perversiteit !).

Dans le monde espérantiste, il y aussi des flamingants mais les amis wallons sont bien reçus. On recherche plus ce qui est commun que ce qui différencie. Et si on parle des différences, c'est pour essayer de comprendre l'autre et lui faire comprendre ce qui se passe chez soi.

Lors du Congrès Universel de Vilnius, nous étions reçus par l'ambassadrice belge. Une flamingante qui avait discuté avec moi lui a dit : "maintenant, je comprends mieux l'état d'esprit des francophones sur le problème de l'amnistie. C'est tout-à-fait différent de chez nous" Le fait que nous ayons été sur pied d'égalité dans notre moyen de communication a certainement évité l'agressivité... tous les sous-entendus (ou les mots malheureux ou mal interprétés) de ma langue maternelle et de la sienne n'y figurent pas. Toutefois, l'espéranto possède les nuances qui permettent d'affiner les échanges.

Ceci dit, ce qui se passe en Belgique me paraît être moins une affaire de langues que de repli ethnique d'une communauté. Parlez de "langue maternelle" quand c'est positif et de "langue ethnique" quand c'est négatif ! Une langue ethnique est un moyen d'exclusion en interne (accent régional, classe sociale ..) et en externe (face aux étrangers).

Les défenseurs de l'anglais comme langue universelle n'aiment pas tellement le terme de "langue ethnique". Mais cela fait quand même réfléchir. Très peu de gens vous diront immédiatement "Vous avez raison!". Moi, je les remercie d'y réfléchir.

L'attitude d'aide et de tolérance de Jorgos a peut-être rapporté beaucoup plus qu'une discussion frontale. C'est une attitude intelligente.

Je manie plus l'humour : quand il y a des confusions dans des réunions où plusieurs langues sont utilisées, j'en profite pour ajouter sur un ton las et résigné : "Voilà ce que c'est un monde sans espéranto !"

Le monde de la politique (surtout locale et régionale) ne souffre pas encore du chaos linguistique. Quant à la nationale, en Belgique, on la connaît.

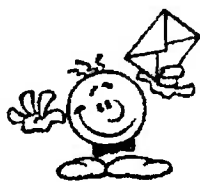
Dans les réunions européennes, l'anglais des participants est tellement effroyable que j'ai recours à la version française. Je félicite toujours les interprètes. Ils me disent qu'ils sont habitués à ce massacre !...

Les espérantistes étaient et sont encore en avance sur leur temps.

Voilà quelques propos certes décousus, mais puissent-ils néanmoins enrichir la réflexion des lecteurs!
Bonne soirée.

Georges

L'anglais... et " les langues "
(dans un "courrier des lecteurs")

Bonjour,

Vous trouverez dans "La Croix" du mardi 21 octobre, rubrique Courrier des lecteurs, votre texte envoyé dernièrement à notre rédaction. Merci de cette participation au dialogue.

Votre texte :

"Bonjour,

Je m'étonne que Denis PEIRON, dans un article intitulé: "*Des langues qui restent bien étrangères aux Français*" fasse un long développement **sur l'anglais**, et sur lui seul.

Je suis (depuis peu) retraitée de l'enseignement primaire, et je suis atterrée du peu d'esprit critique de mes concitoyens, journalistes y compris, en matière de langue(s) étrangère(s). Je suis polyglotte (5 langues), en grande partie de façon autodidacte (2 d'entre elles), et je pense que cela me donne une certaine compétence pour parler du sujet.

Quand comprendra-t-on que **l'anglais est difficile**, qu'il n'a obtenu son rayonnement actuel que pour des causes historiques et économiques, mais qu'il est **très mal adapté à cet usage de langue véhiculaire** ? Quand les membres des classes "moyennes" et supérieures que sont les journalistes cesseront-ils de culpabiliser les Français pour leur prétendue nullité en "langues", qui n'est pas du tout supérieure à celle des Japonais, par exemple (j'ai voyagé au Japon, je l'ai constaté), et bien inférieure à la nullité en langues des Britanniques!!

Je comprends ce désir de vouloir "être comme les autres" en tant que peuple, ce désir d'être "à la hauteur". Mais j'ai l'impression que le sujet est biaisé, et qu' hélas, le conditionnement des esprits a été tel depuis 50 ans, que des gens très raisonnables par ailleurs sont devenus incapables d'analyser en finesse les causes et conséquences réelles de la situation. Marche forcée vers ce qu'ont décidé les vainqueurs de 45, et non les peuples. On prétend parler de "langues" et **c'est toujours l'anglais**. Schizophrénie collective. Phonétiquement, structurellement, l'italien ou l'espagnol seraient bien plus adaptées, même pour des Anglo-saxons, nordiques, etc. ...

M Peiron a bien pointé une des causes possibles du problème: la peur de perdre son identité. Cependant, un ami professeur d'anglais en collège (anglophone de naissance qui plus est!) m'a dit que déjà les enfants arrivent en 6ème "dégoûtés" de l'anglais!

Ce qui est plutôt en cause là, c'est l'empilement irraisonné et précipité de politiques éducatives aveugles, basées sur des présupposés probablement en partie erronés. Je n'ai pas le temps de développer maintenant, mais je réécrirai peut-être à M Peiron.

Il n'est pas anodin, il n'est pas acceptable de subir toujours et encore ce double discours *-LES langueS = anglais-*.

Après avoir lu l'excellent "*Petit cours d'autodéfense intellectuelle*", j'ai appliqué au discours sur la communication linguistique les grilles de lecture critique que ce professeur de l'université de Montréal propose pour débusquer les raisonnements erronés.

J'en ai fait un article sur mon blog, et je propose à M. Peiron de bien vouloir aller le lire. . .

<http://www.ipernity.com/blog/42554/89327>

Cordialement,

PS: pendant ma retraite, j'ai le projet de faire dans les classes primaire des interventions bénévoles ciblées sur l'interlinguistique, sous forme de jeux divers, afin de les éveiller à la diversité des langues... "

Dominique COUTURIER

Dominique Vasconi Couturier, ex-institutrice rurale = fr- it- es- en- eo
fonto – ret-skatolo

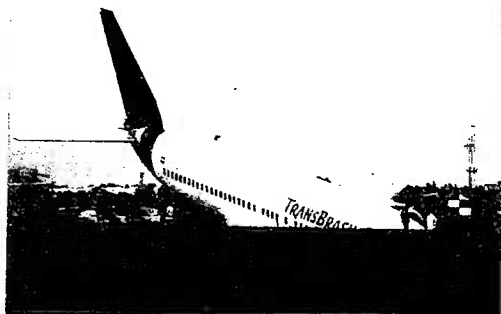
Aktualigitaj informoj pri estontaj aranĝoj, fotoj pri okazintaj eventoj estas daŭre troveblaj ĉe

<http://esperanto.alsacelorraine.neuf.fr>

Ĝi estas la retejo de nia asocio, informas pri ĝiaj aktivecoj, pri la lokaj grupoj kaj pri Esperanto

Multaj ligoj ebligas rapide trovi aliajn interesajn retejojn en Francio kaj en la mondo

" I don't understand !... "

"La Informilo" a déjà à plusieurs reprises évoqué le problème de l'intercommunication dans les vols aériens, suite à plusieurs accidents graves, au sujet desquels avaient été également mises en cause les difficultés éventuelles de liaisons phoniques entre les pilotes et les tours de contrôle concernées.

Un lecteur, usager fréquent de ce mode de transport, nous communique le document ci-dessous, lequel nous semble rester d'actualité.

Courrier Sud

Association Francophone des Professionnels de l'Aéronautique

11 bis, route de Pin Balma

31130 Balma

<http://courriersud.free.fr>

à Monsieur Dominique PERBEN,
Ministre des Transports, de l'Équipement, du Tourisme et de la Mer
246, boulevard Saint-Germain
75700 Paris

Balma, le 20 mars 2007,

Objet :

Langue anglaise, langage de communication international dans l'aviation et opinion de certaines organisations sur le sujet.

Monsieur le Ministre,

Nous avons constaté un amalgame fréquent entre la langue anglaise et l'outil de communication mondial imposé par l'*Organisation de l'Aviation Civile Internationale (OACI)*. De nombreuses voix affirment en effet qu'une bonne connaissance de la langue anglaise de la part des pilotes et des contrôleurs aériens est indispensable pour la sécurité du transport aérien. En réalité, personne, à notre connaissance, n'a jamais fait d'études sur les qualités supposées de la langue anglaise par rapport aux autres langues et encore moins par rapport à un langage construit. Si une bonne connaissance du moyen de communication imposé par l'OACI est en effet indispensable, il faut laisser à cette organisation la possibilité de recommander un outil de communication autre que la langue qui lui a été imposée à sa création, pour des raisons historiques, lors de la *conférence de Chicago* en novembre et décembre 1944. L'OACI, c'est son rôle, doit encourager la création de technologies améliorant la sécurité, l'efficacité, la rentabilité et l'égalité du transport aérien, et notamment dans les communications.

Or pour les communications, il y a des marges de progrès considérables dans tous les domaines par rapport à la langue anglaise.

La sécurité

La langue anglaise n'a été ni construite ni certifiée et **est à l'origine de nombreux accidents** dus à une mauvaise compréhension. Sa prononciation et son vocabulaire ne sont même pas définis, et varient d'un pays à l'autre. Elle comporte de nombreux homonymes, homophones et homographes, 12 sons vocaliques différents, un grand nombre de verbes irréguliers, différentes formes de pluriel et des expressions idiomatiques très variées qui font que **des doutes ou des confusions nuisibles à la sécurité** auront toujours lieu en langue anglaise.

L'économie

L'anglais, langue difficile, est très coûteux et long à enseigner. D'autant plus que pour avoir un niveau correct, l'enseignement doit débiter très jeune, à la totalité des enfants. L'outil de communication mondial devra être simple, tout en étant fiable et polyvalent. C'est à dire utilisable dans plusieurs domaines, avec un vocabulaire et une grammaire tels que son enseignement soit rapide et bon marché, et uniquement dédié aux personnes qui en auront besoin.

L'égalité

Malgré les efforts financiers et intellectuels considérables, les non-anglophones n'atteindront jamais le niveau d'anglais des anglophones. Ces derniers sont considérablement avantagés lors des négociations dans leur langue. Ils sont plus facilement embauchés que les autres dans de nombreux métiers. Les frais de formation, de traduction ou d'édition sont exclusivement supportés par les gouvernements, les salariés et les entreprises non-anglophones. De plus, une langue est, selon le dictionnaire, *un système de signes verbaux propres à une communauté, à un groupe, à un individu*. Or il n'est pas nécessaire que l'outil de communication soit rattaché à une communauté particulière. Bien au contraire, il ne devrait favoriser aucune communauté ou groupe grâce à une parfaite neutralité.

On voit bien que si la langue anglaise ne manque pas de défauts, aucune langue naturelle ne peut convenir pour jouer le rôle d'outil de communication international.

Un langage ayant des qualités spécifiées doit donc être construit.

L'Espéranto (l'un des scénarios envisagés par *François GRIN* dans son étude de juillet 2005 sur l'enseignement des langues étrangères comme politique publique, établi à la demande du *Haut Conseil de l'Evaluation de l'Ecole*) peut être une solution ou être une base, à partir de laquelle construire ce langage, si des imperfections étaient présentes dans l'Espéranto.

En outre, les entreprises qui recrutent, incitent les jeunes à apprendre l'anglais de plus en plus tôt, jusqu'à se rapprocher du bilinguisme. Le gouvernement est ainsi invité à enseigner à grands frais cette langue à tous, alors qu'elle sera inutile pour beaucoup. Ce qui, contrairement à la volonté de diversité culturelle affichée, aide la langue anglaise à devenir *LA langue mondiale*, vouant les autres à jouer le rôle de langues secondaires, voire pour beaucoup à disparaître. C'est pourquoi l'outil de communication international doit être suffisamment simple pour que le très bon niveau exigé par les entreprises puisse être acquis dans les toutes dernières années d'études par ceux qui en auront besoin. Il permettra ainsi de favoriser la diversité dans l'enseignement des langues naturelles.

Nous vous demandons donc, Monsieur le Ministre, d'évoquer ouvertement sur la scène française et internationale, les défauts de la langue anglaise dans tous les domaines et son inaptitude à servir de langue internationale dans l'aviation, d'insister sur le besoin d'utiliser à la place un langage neutre et sûr, construit dans ce but, et de ne pas tenir compte des critiques qui ne manqueront pas de parvenir de la part des personnes, organisations ou gouvernements anglophones ou dominés par eux : compte-tenu de leurs intérêts, ils n'ont pas le droit de soutenir la langue anglaise.

Dans cette attente et vous en remerciant par avance, nous vous prions de croire, Monsieur le Ministre, en l'expression de notre haute considération.

Guillaume CIQUERA
Président de Courier Sud

« In-I » avec Juliette Binoche et Akram Khan

Un acte théâtral [... ..], où [... ..] la comédienne française, devant le public francophone du Théâtre de la Ville, croit bon de s'exprimer... en anglais.

Juliette Binoche et Akram Khan (Tristram Kenton)

[... ..]

On s'étonnera en outre, et fort naïvement sans doute, que sur une scène parisienne, lors d'une production en grande partie financée par la France, l'actrice française Juliette Binoche ait cru faire quelque effet en s'exprimant exclusivement en anglais, se faisant tort à elle-même lors d'un long monologue pas inintéressant, mais sabordé par l'usage artificiel d'une autre langue que la sienne. Les imbéciles, qui ont réponse à tout, vous diront que c'est chose normale puisque le spectacle a été créé à Londres (et fraîchement reçu par la critique anglaise). Mais puisque le public francophone est condamné à lire la traduction française du texte dit en anglais par une actrice française, sur un prompteur placé devant le proscenium, pourquoi ne pas imaginer qu'il pourrait être dit en français par ladite actrice française et traduit en anglais ou dans d'autres langues pour les publics non francophones ? Quand un spectacle est envoyé de par le monde par **Culture France**, et qu'on gémit devant la récession du français, il y aurait une certaine dignité, un certain panache, à le produire dans notre langue. Ce n'est pas déshonorant de parler encore la langue de Molière et de la donner à entendre aux publics de l'étranger. Ils en sont plus friands que les Français ne l'imaginent et lui trouvent des beautés, une sensualité, un charme, dont on semble avoir honte en France.

Raphaël de Gubernatis

Source : *NouvelObs.com*, le 20 novembre 2008

Un aveu ...

... La chanson en anglais est désormais reconnue par la profession comme le produit le mieux adapté à l'exportation : elle bénéficie en priorité de l'aide du *Bureau export de la musique française*, organisme financé par les maisons de disques, les associations professionnelles, et les ministères de la culture et des affaires étrangères.

Au premier semestre, dans la catégorie "*pop, rock et chanson*", les Français chantant en anglais ont ainsi reçu **plus de 150 000 euros** de subventions pour l'organisation de tournées et de campagnes de promotion à l'étranger, **contre 23 000 euros** pour les chanteurs d'expression française, sans compter l'aide matérielle fournie sur le terrain par les neuf postes étrangers du Bureau, répartis sur trois continents.

Le coup de cœur

"Speaker le french c'est has been !"

Speaker le french c'est has been ! Je ne soupçonnais pas que ce constat qui fait les choux gras de la presse people allait se vérifier dans la Meuse (ER du 24/10).

Si je souscris sans réserve à l'initiative de faire participer des lycéens français à un forum organisé à l'université de Luxembourg, avec en perspective sous-jacente un débat portant sur « *une Europe multiculturelle* », je m'étonne en revanche d'apprendre que ces quatre jeunes gens se sont ex-

primés paradoxalement en anglais...

A l'heure où de divers côtés on remet à l'honneur la défense et l'illustration de la francophonie, je pensais qu'il appartenait à la génération montante de continuer la résistance à l'invasion sournoise de l'idiome anglo-américain. Je venais d'ailleurs d'apporter ma signature à une pétition mise en ligne par l'AFRAN (Francophonie-Avenir), laquelle demandait au président de la république le respect de son engagement en faveur

de la langue française et de son désir de lutter contre le tout-anglais. En parallèle, une autre pétition était publiée sous forme de lettre ouverte avec le titre suggestif « *Les scientifiques doivent-ils continuer à écrire en français ?* » Le texte était présenté sous forme de lettre ouverte par le président de l'université Pierre et Marie Curie au directeur de l'AERES (Agence d'Évaluation de la Recherche et de l'Enseignement Supérieur).

J'illustrerai mon propos

en citant le philosophe Michel Serres, lequel se singularise à sa façon en enseignant en français à l'université de Stanford aux États-Unis. Argent défenseur de sa langue maternelle, il s'était étonné lors d'un séjour dans la capitale de découvrir sur les murs et dans le métro ... « *un nombre supérieur de placards en anglais que celui d'affiches en allemand sous l'occupation !* ».

M. Pol DENIS
5, Chemin de Blamecourt
55000 Bar-le-Duc.

... plu rigardo al fama esperantistino !...

Nia bulteno jam plurfoje elvokis Marie, kiu siatempe estis certe la dojenino de la klubo de NANCY. Ni refoje invitas niajn gelegantojn vizite la riĉajn ret-paĝojn de *Wikipedia*, kiujn ni ŝuldas al nia samideano Henri MASSON, kiu malkovris la ĉi-suban tekston, en kiu la humuro de la verkinto ebligas "poluri" la personecon de tiu eksterordinara virino.

La ĝisnunaj versioj de *Wikipedia* estas respektive *germana, angla, Esperanta, franca kaj rusa*.

http://de.wikipedia.org/wiki/Marie_Marvingt

http://en.wikipedia.org/wiki/Marie_Marvingt

http://eo.wikipedia.org/wiki/Marie_Marvingt

http://fr.wikipedia.org/wiki/Marie_Marvingt

UNION NATIONALE DES ANCIENS DE L'AVIATION LEGERE DE L'ARMEE DE TERRE

... *J'ai rencontré Marie Marvingt !*

par Le caporal Asch 08/15.

Lisant un article paru dans la presse locale courant mars 2006 sur l'aviatrice **Marie Marvingt**, je me suis souvenu de la rencontre avec cette femme d'exception en 1957.

Jeune *Maréchal-des-Logis*, je suis désigné pour l'encadrement d'un piquet d'honneur lors d'un bal de garnison *dans les grands salons du palais du gouvernement de Nancy*. Je suis aidé dans cette tâche par un brigadier ancien. C'est la première fois que je m'occupe d'une telle affaire et je suis inquiet.

Le chef du Palais, après une "énième" inspection très poussée sur notre tenue me donne ses ordres. A priori, ils sont précis mais par la suite

se sont avérés impossible à exécuter. En effet, l'idée de base est de disposer tous les trois ou quatre marches du grand escalier du palais qui part du péristyle vers les grands salons situés au premier étage, un soldat en arme avec *Mas 36* -ce soldat était nommé en ce temps *Vedette*- et qui doit présenter les armes aux invités de marque.

Le brigadier, lui, est positionné tout en haut des escaliers, moi en bas, près de la rampe d'arrivée. Après quelques essais de positionnement des "vedettes", le dispositif se met en place, pas très équilibré à mon goût, mais opérationnel ! Le but est le suivant : à chaque arrivée d'une autorité, je dois faire présenter les armes à l'ensemble du piquet. Le brigadier, lui, est chargé après l'arrivée en haut de la dite autorité, de faire le "*reposez armes*" !

Dans le péristyle, un brouhaha annonce l'arrivée des invités, nombreux ce soir-là. Le bal de garnison était une très grande soirée, très prisée des militaires bien sûr, mais aussi des édiles, des présidents d'associations, du gratin de la bonne société nancéienne, le maire, le préfet. les dames sur leur *trente-et-un* !

Le spectacle est vraiment beau, ressemble aux décors de cinéma quelque part à "*Autant emporte le vent*" quand Scarlett prenait le bras de son chevalier servent. Chacun, chacune faisant assaut d'élégance, de bonne éducation, de préséance, d'attention, évitant le froufrou des robes des dames. Femmes magnifiques parées de bijoux resplendissants. Les uniformes des officiers n'étaient pas encore standardisés, chacun venait avec celui de son arme, spectacle haut en couleur dont je me souviens très bien encore !

Le chef du palais m'avait averti : d'abord les autorités militaires, les civils, les autres moins importants après. Bon ! Le Général, je le connais, le maire aussi, le préfet, reconnaissable... quant aux chefs de corps, parfaitement inconnus. Pas beaucoup de colonels à cette époque, plus de supérieurs et de subalternes, beaucoup de réservistes en tenue.

Je réclame une liste pour m'aider -pas de liste à tenir à la main- ça ne se fait pas ! A la réflexion, c'est vrai ! Regarder une liste avec des noms d'inconnus à déchiffrer pendant les arrivées. . . pas vraiment !

Je réclame une liste pour m'aider -pas de liste à tenir à la main- ça ne se fait pas ! A la réflexion, c'est vrai ! Regarder une liste avec des noms d'inconnus à déchiffrer pendant les arrivées... pas vraiment !

Curieusement, le premier que l'on voit en arrivant dans cette cage d'escaliers... c'est-moi ! Quelle importance soudaine ! Ma tenue est impeccable, vérifiée, revérifiée, repassée plusieurs fois, le calot d'artilleur bien visé sur le crâne, le charognard plus brillant que jamais, les boutons magnifiques, les brodequins changés en miroir, les plis du blouson et du pantalon tirés au cordeau. Je dois être beau ! -d'ailleurs tout mon piquet d'honneur est beau-, mais si l'apparence est celle décrite, à l'intérieur, c'est le vide. Des gargouillis plein l'estomac, mains moites, la raie du dos en forme de "chanlatte" comme disent les Lorrains. Je ne dois pas me tromper, d'avoir la gorge sèche, pas question ! La voix doit être forte et claire.

Je ne sais comment le chef de palais avait construit son dispositif. Celui-ci est le suivant : une autorité arrive, je dois faire présenter les armes, l'autorité arrive au palier supérieur, le brigadier commande le "reposez arme" ce système est valable quand une seule autorité monte à la fois. Mais après, tous les autres arrivent en nombre et ce petit monde se précipite vers le haut. Alors là, c'est l'horreur. Entre les "Présentez armes" du bas, les "Reposez armes" du haut, nous arrivons à un charivari indescriptible. Panique du brigadier, les soldats en quinconce, les uns au "présentez", les autres l'arme au pied ! N'en pouvant plus, profitant d'un très court répit, j'appelle le brigadier et laisse tout mon petit monde au "garde-à-vous" quelle que soit l'autorité militaire ou civile.

Dieu soit loué ! Le général est passé sans encombre, le maire et le préfet eux aussi. Quant aux autres, ils n'auront que ce fameux garde à vous statique. J'attends des remontrances du responsable du palais. Rien ! Pour le moment ! Une accalmie après le passage du gros de la troupe mes hommes sont impassibles, le repos bienfaisant. Un seul ordre à donner "garde-à-vous". Quel bonheur !

Les retardataires, sûrement habituels, se précipitent dans un bruit de robe que l'on soulève pour monter plus vite, des escarpins qui claquent sur les marches, les décorations qui tintent sur les uniformes. Tous ces bruits sont amplifiés par la hauteur des plafonds. Quelques commentaires : "On est en retard", "Ils sont déjà placés" ! Je pense à mon avis qu'ils vont se faire remarquer. Nous n'avons pas reçu d'ordre concernant la durée de notre prestation. La mise en place a été prévue presque une heure avant l'ouverture des festivités. Déjà le "principe de précaution". Nous sommes tous debout depuis presque deux heures, certains me demandent de fumer. Pas question ! En haut, l'orchestre a déjà dépassé la "valse de l'empereur" pour s'attaquer à des airs du moment.

Quelques personnes commencent à descendre des salons. Soudain, une silhouette bien connue des nancéiens descend elle aussi. Frêle avec une robe sombre d'un autre temps, le port de tête altier, le regard un peu condescendant la démarche élégante... Je reconnais **Marie Marvingt**. Celle-ci s'approche de moi et me pose la question (la seule qu'il ne fallait pas me poser)... " Ou sont les toilettes ? " Je n'ai pas de réponse à fournir ! " Je ne sais pas, Madame !... "Mademoiselle ! Jeune homme !" fut la réponse. La silhouette encore jeune de dos, s'éloigne au milieu des colonnes du péristyle. Elle a 82 ans, moi je vais en avoir 22... Pour elle un passé aéronautique bien rempli, le mien un CPAP N° 11. L'ère de l'aviation nous sépare. Je n'y pense plus ! Nous sommes toujours en place, on a dû nous oublier ! Que fait le préposé ? Du bas, j'interroge le brigadier qui comme moi commence à fatiguer, les hommes eux, murmurent ! Toujours rien ! Je monte quelques marches pour aller aux nouvelles, quand une main fine me tapote l'épaule, c'est à nouveau Marie Marvingt que je n'ai pas vue revenir. Elle est juste à ma hauteur, le regard brillant, droit, elle me dit d'une voix ferme "Pour votre gouverne, Jeune homme, les toilettes se trouvent. . ." (suit une explication précise de l'itinéraire pour rejoindre les lieux), *cela pourra vous servir*". Avec un léger sourire, elle rejoint les invités de cette soirée, me laissant là, planté sur une marche, surpris par cette grande dame.

Je venais de connaître cette pionnière de l'aviation sanitaire de la première guerre mondiale qui en 1909 effectue un voyage en ballon sphérique de Nancy à Reydon (Angleterre) pour rendre visite à Miss Griffich-Brener cette dernière a déjà franchi la Manche en ballon en 1906. Cette même année **Marie Marvingt** allait devenir l'une des premières aviatrices de France. A Nancy, c'était une figure emblématique, toujours juchée sur sa bicyclette anglaise avec son panier à provisions accroché au guidon. Respectée de tous, tout le monde la connaissait. Sa fin de vie à un âge avancé fut très difficile. Elle nous a quittés à 88 ans en 1963 pour rejoindre des cieux plus cléments.

Quant à nous, enfin ! Un gradé est venu nous dire que notre mission était terminée. Tous, la gorge sèche nous nous sommes dirigés vers les ... toilettes ! Comme quoi, les pionniers nous indiquent toujours le bon chemin !

Le caporal Asch 08/15.

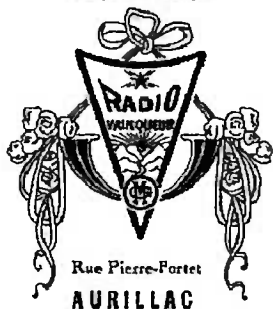

Marie MARVINGT fait un essai de ses skis métalliques dans les dunes marocaines

... nia jarfina rakonto i ...

Marque de fabrique

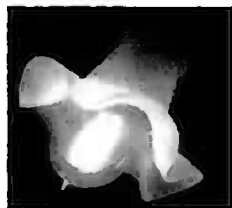
Redaktis franclingve nia samideano kaj amiko Pierre DESSAPT, kies mirigan kaj mirindan "rakontu al mi la radion" (malkovrenda sur la reto) ni plurfoje aludis -kaj konsilis viziti !- en niaj lastaj bultenoj.

Ni estas en 1925. Temas pri kamparano el Aùvernjo (centro de Francio), kiu deziras profiti la ofertojn de la disvolviganta "elektro-feino".

"... Jes ja, finfine, jen decido... mi tuj instalos elektran kurenton en la domo ! Loka alhejma vendisto venis ĉi-tien kaj li diris, ke mi devus nepre malfermi mian pardonon al tiu tutnova energifonton. Lin vi konas, ĉu ? Temas pri l'vendisto de E.D.F. (1), jes... ELEKTRO de l'FOREZ (2) !

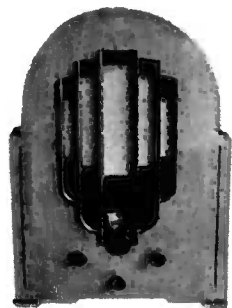
Hej, lerta vendisto li estis, la ulo, eĉ se mi nur supraĵe komprenis ĉion pri la elektro-akvo-baragoj, kies celon li provis duonvane klarigi al mi!... Mi ja vidis, ke li kompentantis pri sia afero !

Nu, se temas pri gladado, kuirado, telerpurigado sen forgesi tiun de l'vestaĵoj, mi tute ne volas senlaborigi mian bravan edzinon, ŝi daŭrigu tiujn taskojn! Kaj, inter ni, konsentite, tiu afero de elektro 'stas tro komplika por l'ulinoj! Forĵeti tiujn aĉajn petrol-lampojn mi nur volas, kiuj mislumigas, daŭre akran fumon elirigas... kaj mi ne forgesu la neelteneblan odoraĉon, kiu invadas la domon! Plue, mi ne lasu flanke tiun riskon de incendio! Imagu, ke la najbaroj nevole bruligis la tutan garbejon pro falinta oleolampo! Ne, tute ne! For de mi sama fuŝaĵo!

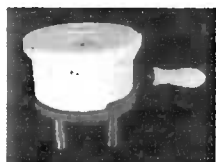
La sinjoro de l' HIDRAŬLIKAJ FORTOJ de l'FOREZ, al mi li diris, ke mi metu elektron por lumigi almenaŭ la loĝ-ĉambrojn kaj la bovinejon... kaj pli malfrue la kelon sed tiuokaze, oni priatentu, oni uzu specialan draton li diris al mi! Nu, bonŝance ili ĵus instalis aeran linion je la fino de l'paŝtejo! Mi eĉ aŭdis, ke ili volas starigi specialan pilonon sur la pinton de l'Puy-de-Dôme (3), por kapti meteo-prognozojn ili diras! Ĉu vi ne opinias, ke ili riskas reveki la vulkanon, fosante tie ?

Jes ja, tiu afero 'stas iom multekoste, sed pripensu, pedali por suprenigi la deklivon ĝis mia farmejo post aĉeto de l'necesa petrol-provizo mi ne plu bezonos... Kamparano 'stas mi, sed ne devige stulta! Elektron mi vidis en la urbo, en la drinkejon de l'vilaĝo ĝin ili ankaŭ metis lastan jaron, aldonante iun T.S.F. (4), tio estas Telegrafio Sen Faden. Mi eksciis, ke ankaŭ l'instruisto akiris samaĵon... Ankaŭ lin vi konas, temas pri la sinjoro, kiu parolas Esperanton kaj plue aliajn lingvojn! Li ŝatas la "radion" laŭ onidiro, li daŭre brikolas interne de sia aparato kaj iĝis iel "radio-amatoro"... "Li eĉ dumnokte ellitiĝas por babilaci kun siaj malproksimaj samuloj, uzante tiun strangan morsan sistemon!...", klaĉas l'edzino! Nu, se la Maria konsentas, oni eĉ povos iom elpreni el la rezervo-kofro por akiri aparaton okaze de l' Kristnasko-festo... Ŝi ŝatas teatraĵojn la

Maria, kaj miaflanke mi povos ricevi informojn pri l'vetero, antaŭ plantado aŭ semado, kaj ni povos finfine ricevi precizan horon de nia murhorloĝo, la pastro ja kaj la vilaĝestro neniam akordiĝas pri tiu proponita de l'sonorilejo!

En CLERMONT (5), mi konas belan magazenen, kiu vendas T.S.Foj-n laŭ famkonataj markoj kiel DUCRETET, LEMOUZY kaj eĉ RADIO-VAINQUEUR -tiujn lastajn oni fabrikas en AURILLAC (6)!- Nu, vi vidas, oni ne ellaboras nur fromaĝon kaj pluvombrelojn en Aùvernjo! Hej, ili vere okulfrapas... sed ne temas pri "donaco"! Plue, mi jam informiĝis: longan antenon mi devos meti se necese inter la pomarbojn, se ne, LYON-LA-DOUA (7) mi ne povos aŭskulti!

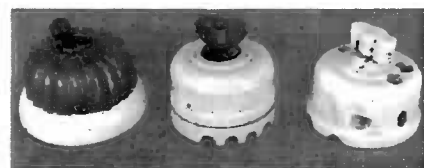
Nu, mi revenu al mia elektro. La katalogon de l'CHASSEUR FRANÇAIS (8) mi mendis. Ene kuŝas ĉio necesa por ricevi lumon hejme, kaj samtempe mi aĉetis faklibron pri elektro-slojdo, en Galeries de Jaude, vi konas, en Clermont.

Mia perletera mendo de materialo 'stas preskaŭ finita... drato, ŝaltiloj, ingoj por la ampoloj. Pri tiuj mi elektis modelon je dek kandeloj, tial ne blindiĝos miaj bovinejoj... Temas pri modeloj kun fadenoj je karbono, laŭ konsilo de l'fakulo, ĉar fadenoj je volframo terure kostas, jen io por riĉuloj!

Ho, kiom belegos la Maria, vespere, sub lumo de l'karbon-lampo!

Nu, por vi mi aldonas bildojn de mia materialo, kaj vin mi invitas por belotumi iun vesperon! Jen elektro-kaptilo kun ena ŝaltilo, vere praktika por la lit-tableto... hej, iom multekosta, sed tute nova.

Jen kelkaj birnoj por la dormo-ĉambroj... Okulumu!... temas pri belaj, tornitaj objektoj el lignaĵo bonkvalita, meriz- aŭ birn-arbo kaj ankaŭ el eriko-radiko; ilin oni funkciigas per butono el korno aŭ ostoj, kiun oni premas. Necesas ankaŭ elektro-drato por kupligado; ĝi konsistas el du plektitaj kondukto-metalfadenoj, ĉirkaŭitaj je izolmaterio kaj la tuto ŝovita en gaino el kotono aŭ silko. La drataro kuros videble sur la muroj kaj ĝin mi algluos per bitetoj el ostoj. Hej, mi 'stas preskaŭ forgesunta la elastan pilongilon!

Nu, ĝis baldaŭ! Pluajn bildojn mi aldonos, kiam la tutajon mi havos submane... Pripensu, ĉio-tio venas el Parizo, do ni pacienciĝu!...”

- (1) **Electricité De France**
- (2) **FOREZ** – malnova provinco de Francio, kiu entenas proksimume la departementon *Loire* (Luaro) kaj parton de la departemento *Haute-Loire* (Alta Luaro).
- (3) **Puy-de-Dôme** – dormanta vulkano (1465 m-ojn) en la *Centra Montaro*. Ĝi donis sian nomon al la departemento.
- (4) **T S F** – telegrafio sen fadeno – franclingva elprononco: *te-es-ef* – tiu siglo, certagrade devojiĝe, iĝis rapide nomo de la unuaj radio-aparatoj.
- (5) **Clermont-Ferrand** (Klermonto) – ĉefurbo de la departemento *Puy-de-Dôme*.
- (6) **Aurillac** (oriak) – prefektejo de la departemento *Cantal*
- (7) **Lyon-la-Doua** – elsendo stacio en Liono, kreita de la franca armeo dum la unua mondmilito, ŝtatiĝinta en 1920. Pro posta konkurenco de Radio-Lyon en 1924, ĝi iĝis grava radio-elsendejo kun ampleksa programo
- (8) **Le Chasseur Français** (*La Franca Kasisto*) - fondita en 1885 far la entrepreno *Manufrance*, tiu magazino daŭre eldoniĝas sine de la grupo *Mondador/Emap France* (450 379 ekzempleroj en 2007 !...).

el franca teksto de Pierre DESSAPT – libera traduko far P. DENIS

“Rakontu al mi la RADION” Bonvenon sur la TTT-ejo !

<http://leradiofil.com>

Transiru la tempon preskau 100 jaron antaŭen. Jen vi eniras la misterplenan kavernon, kie strangaj erudiciuloj, geniaj teknikistoj kaj klarvidaj sciencistoj freneze laboras...

Ĉi-tie komenciĝas la historio de la RADIO.

Meze de magnetoj, bobenoj, elektraj maŝinoj, "boteloj de LEYDEN", mezuriloj, en la kraketado de multkoloraj sparkoj, en ozonplena atmosfero, ili naskas la RADION...

Silentu !...

... eniru kaj malkovru tiun sen-egalan historion, kie miksiĝas scienca menso, humanismo, militstrategio, financo kaj politika volo.

*jam 24 204 vizitantoj eniris tiun fabelan, vivantan “muzeon” !
“La Informilo” – 28an de novembro 2008*

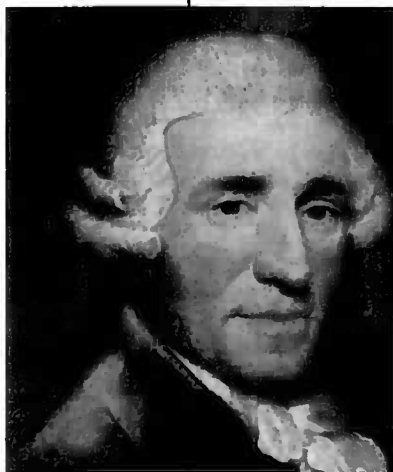
Tragedia fino de la genia Haydn

Tiu ĉi genia komponisto naskiĝis en 1732 kaj mortis en 1809 en Vieno, tiatempe okupita de franca armeo. Nek la premiga humoro de viena loĝantaro kapablis, ke ĝi povu adiaŭi la ŝatatan amatan per famekonata enterigo.

F. J. HAYDN estis enterigita sur HUNDSTHUMM-tombejo kaj tuta kultura Vieno akompanis la ĉerkon de la komponisto ĝis al la loko de lia lasta ripozejo.

Post 11 jaroj la princo ESZTERHAZY strebis pri tio, ke li povu transveturigi la postrestaĵojn de la komponisto en Eisenstadton, kie HAYDN ekde 1761 aktivis kiel princa muzikestro. La viena magistraro tion bremsis. Sed Eszterhazy estis persistema kaj ne rezignis. Fine li sukcesis ekhavi fortan subtenon el kortegaj rondoj. Kaj finfine la magistraro konsentis kaj la transveturigo de la postrestaĵoj de HAYDN estis en Eisenstadton permesita.

Aŭtune de 1820 la korpo estis elterigita. Kiam la ĉerko estis malfermita, kia teruro aperis al la ĉeestintoj: en la ĉerko kuŝis la korpo de HAYDN, lia peruko, sed mankis lia kapo! Ĉiujn trafis granda emocio. Estis ĉi tie ankoraŭ en viva remoro la skandalo koncerne la morton de MOZART kaj nun

denove tiu ĉi kazo! La nekompletaj postrestaĵoj de HAYDN estis Eisenstadton transveturigataj, sed la

vienaj policoficejoj kune kun magistratoj komencis severan esploradon. Ili sukcesis certigi, ke J. K. ROSENBAUM, princa sekretario, kaj J. PETERE, direktoro de Aŭstria policarestejo interkonsentiĝis kun la enterigisto, ke por korupto li post la enterigo al ili la tombon malfermos kaj donos al ili la kapon de la famekonata komponisto. Oni ankaŭ malkaŝis, kiacele la kapo estis el la tombo forŝtelita. J. PETERE estis fanatika konfesanto de teorio de viena frenologo d-ro GALL, kiu

konfirmadis, ke eblas malkaŝi sidejon de spiritaĵoj en kelkaj partoj de la cerbo.

Peter preparadis la kranion de HAYDN kaj ĝin konservadis en sia loĝejo, kiu estis kompleta muzeo de similaj kuriozaĵoj. Post certa tempo li donis la kranion al Rosenbaum. Tiu ĉi estis de polico alvokita, ke li la kranion tuj fordonu. Li ne faris tiel. Fine la polico decidis traserĉi lian loĝejon. Finfine Rosenbaum la kranion fordonis. La polico ĝin donis al princo ESZTERHAZY, kiu ĝin deponis al postrestaĵoj de HAYDN en Eisenstadt.

Nur post multaj jaroj pli poste certigis, ke Rosenbaum fordonis al la polico falsan kranion.

Nur antaŭ sia morto li transdonis la kranion de HAYDN al Peter, kiu ĝin testamentis al Asocio de amikoj de muzikarto en Vieno. Kiam tion eksciis Eszterhazy, li petis la Asocion, ke al li la ĝusta kranio de HAYDN estu fordonita, sed la asocio lian

peton neglektis. Eszterhazy vane argumentadis sian rajton, vane parolis pri pieca depono de postrestaĵoj de famekonata komponisto en kriptoj sub la katedrala navo en Eisenstadt. La asocio la kranion ne fordonis. Kaj

tiel okazis, ke la skeleto de HAYDN estis en Eisenstadt kaj lia kranio en Vieno.

El Spirit tradukis. Jaci

Rememoroj pri Tempo de Silko kaj Pajlo

Estas kolekto de tre interesaj rakontoj pri malnova Japanio, inter la fino de la 19a jarcento kaj la nuna moderna Japanio

La libro estas tre bele ilustrita de Susumu Saga kaj tradukita de Judyta Szczerbicka Yamato.

Ĝi estas mendebla ĉe nia kasito: **Espéranto France-Est CCP 1997 72W NANCY**
Afrankite: 26 euroj

REMEMOROJ PRI TEMPO
DE SILKO KAJ PAJLO

El nia libroservo

Informoj

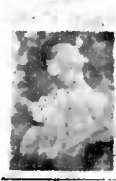
⇒ **Pro ne grava sed necesa kirurga operacio de ĝia deĵoranto, la libroservo ne povis partopreni la semajnfinojn en Ludwigsburg kaj petas pardonon al ties organizantoj kaj partoprenantoj**

⇒ **La libroservo partoprenos la 65an regionan staĝon en Landersen la 20/21/22ajn de marto 2009.** Se vi volas certe trovi deziratan libron tie, mendu ĝin antaŭe al la adreso poŝta aŭ reta de la libroservo (libroservo 37 rue Pierre et Marie Curie FR 54500 VANDŬEVRE libroservo.efe@wanadoo.fr)

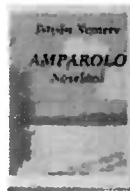
Nove alvenintaj libroj , verkitaj de Istvan Nemere

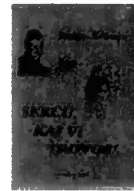
1

2

3

4

5

- 1) **Nesto de viperoj**, Krimromano, 184 p, **Nemere, Impeto, 8,10 €.** Oni murdis verkiston !
- 2) **Krias la silento**, romano, 180 p, **Nemere, Bero, 16,50 €.** "Psikologia romano pri spertoj de Nobel-premiito
- 3) **Amparolo**, Novelaro, 80 p, **Nemere, Al-fab-et-o, 6,00 €.** ,15 noveloj.
- 4) **Serĉu kaj vi trovos**, krimromaneto, 72 p, **Nemere, Al-fab-et-o, , 6,00 €.** Enketas detektivino
- 5) **Vizito sur la teron**, romano, 168 p, **Nemere., Impeto, 6,60 €.** Romano pri tri tagoj de kosma estaĵo sur nia planedo

Por mendi librojn:

1. Vi sendas vian mendon
 - per poŝte (la plej sekure) al : Libroservo 37 RUE PIERRE ET MARIE CURIE 54500 VANDŬEVRE (uzante la dorsflankan aŭ alipaĝan mendilon)
 - per e-poŝto al «libroservo.efe@wanadoo.fr»
 - nur escepte per telefono: 03-83-53-57-54. Nur post la 20a horo.
2. Vi baldaŭ ricevas viajn librojn kun fakturo (libroj + sendkostoj (maksimume 3,58 euroj por adreso en Francio))
3. Vi pagas vian fakturon per poŝta ĝiro al «libroservo 2800-76 H NANCY» (indikinte sur ĝin la numeron de la fakturo), aŭ per mandato aŭ ĉeko je la nomo «libroservo» sendita al la adreso de la libroservo. Eksterlandanoj povas sendi internacian ĝiron al «LIBROSERVO» IBAN : FR 98 20041 01010 0280076H031 97 BIC : PSSTFRPPNCY., indikante en la koresponda linio la numeron de la fakturo

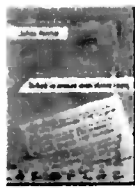
Jusnaskitoj

1

2

3

4

5

6

- 1) **La ŝosoj de l'utopi**, K-disko, 10 kanzonoj , **Faverial**, *Memeldon*. **12,00 €**. Nova disko de la aŭtoro de "duone" !
- 2) **La talpoĉasisto**, romano, 128 p, **Lang**, *F.E.L.*, **19,50 €**. Transilvania rifuĝinto revenas al sia denaska lando kaj malkovras sekreton pri sia deveno
- 3) **Ĉirkaŭ la mondo dum okdek tagoj**, Romano, 208 p, **Verne**, *Sezonoj*, **20,00 €**., traduko de la fama rondirado de Fileas Fogg ĉirkaŭ la mondo.
- 4) **La sekreta miraklo**, 200 p, **Borges**, *Sezonoj*, , **18,00 €**. Elektitaj prozaĵoj kaj poeziaĵoj esperantigitaj de kelkaj el niaj plej elstaraj literatoroj (Camacho, Cappa, Chmielik, de Diego, Dek, Ertl, García, Long, Neves, Sarasua, Veuthey).
- 5) **Unu ringo ilin regas**, recenzo, 168 p, **Korĵenkov.**, *Sezonoj*, **3,00 €**. Pri la libroj de Tolkien tradukitaj en esperanto
- 6) **Naturaj vortordoj en esperanto**, esperantologio, 40 p, **Jansen**, *U.E.A.*, **4,50 €**. Faka studado pri la vortordo en nia lingvo

7

8

9

10

11

12

- 7) **Utila estas aliĝo**, Movado, 128 p, **Lins.**, *U.E.A.*. **15,00 €**. Komentoj pri la historio de U.E.A. kaj ties gvidantoj.
- 8) **Tuj apude**, Turismo, 56 p, **Tonkin**, *U.E.A.*, **7,50 €**. gvidlibro tra la kvartalo de la centra oficejo de U.E.A. en Roterdamo verkita de iama prezidanto de tiu asocio.
- 9) **Bona espero Idealo kaj realo**, raporto, 258 p, **Dobrzynski**, *Stano Marček*, **19,00 €**, prezento de la esperantista institucio per interparoloj de Ursula kaj Giuseppe Grattapaglia kun la verkisto de "Zamenhof strato".
- 10) **Internaciaj ekzamenoj**, gvidilo, 40 p, **I.L.E.I.**, **4,50 €**. Priskribo de la internaciaj ekzamenoj.
- 11) **Pri vagabondoj kaj friponoj, pri damoj kaj kavaliroj**, rakontoj, 184 p, **Couperous**, *U.E.A.*, **9,90 €**. Deko da rakontoj de nederlanda verkisto ne aparte fama dumvive, sed lastatempe "remalkovrita".
- 12) **Tesi, la testudo**, Lernolibro, 230 p, **Opo.**, *EsperantoLand verlag*, **17,00 €**. lernolibro pri esperanto, por germanlingvanoj. Kvin lecionoj, vortaro kaj gramatiko.

✂.....

MENDILO

Bonvolu sendi tiujn librojn:

-
-
-
-
-

al jena adreso:

S-ro/ino

-
-
-
-

En

la

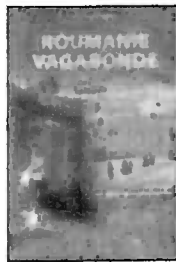
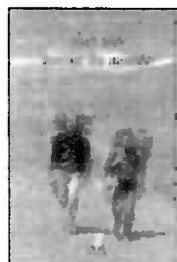
Subskribo:

**OFFRE
 SPECIAL ESPERANTO**

Jusqu'au 31 Janvier 2009

1 livre : -17 % soit ~~24~~ 20 euros
 2 livres et plus : -25 % soit ~~24~~ 18 euros
 port compris

Version Espéranto

**Huit ans
 autour du monde**

Un beau jour, oser larguer les amarres pour réaliser un rêve d'enfant. Pendant huit ans, Maryvonne et Bruno Robineau ont parcouru la planète en troquant leur travail contre gîte et couvert, partageant la vie des familles, se fondant dans leur intimité. L'espéranto joue un grand rôle dans cette aventure.

270 pages - 45 photos

Roumanie vagabonde

Maryvonne et Bruno conti-nuent l'aventure en famille, avec leurs deux enfants. Les Carpates roumaines les attirent pour une escapade à vitesse d'homme, au rythme de la marche, accompagnés de deux ânes. Pour une aventure en famille, avec efforts et plaisirs partagés, émotions magnifiées.

220 pages - 70 photos

Compostelle

La famille Robineau s'est mise en route sur ce chemin chargé de sens et d'histoire. "Compostelle" est un journal à quatre mains, écrit par Bruno, le croyant, et Maryvonne, celle qui est en quête. Avec une foule de conseils pratiques pour se mettre en chemin

210 pages - 75 photos

Le livre « Huit ans autour du monde » qui, à travers une belle histoire de voyage et de rencontre des hommes, parle de l'utilisation concrète de l'espéranto, est un excellent moyen de faire connaître la langue internationale à vos amis

Pour en savoir plus : www.voyage-tourdumonde.com

Vous y retrouverez aussi les petits vélos fabriqués par Bruno, qui nous accompagnent dans tous nos voyages.

Pour offrir à vos amis cyclistes ou décorer une table de fête.

Bon de commande livres

A retourner avant le 31 janvier, accompagné de votre règlement à :
 Bruno Robineau - Le Moulin Boireau - 49270 Landemont

Tél. 02 40 98 78 76

Prix port compris

1 - Remise spéciale Espérantistes - 17 %	
Huit ans autour du monde	x 24 20 € =
Roumanie vagabonde	x 24 20 € =
Compostelle en famille	x 24 20 € =
Ili vivis sur la tero	x 24 20 € =
Sous-total = _____	
2 - Déduisez en plus la remise habituelle :	
8 % à partir de 40 € d'achat.....	- _____
Total = _____	

Destinataire :

Nom _____

Adresse _____

Code Postal _____

Ville _____

E-mail _____

Nos cotisations 2009

Vous venez de recevoir le dernier numéro de notre bulletin trimestriel, **LA INFORMILO** pour la période 2008. Vous avez sans doute apprécié son contenu et vous désirez continuer à le recevoir régulièrement pour 2009 (4 numéros par an). A cet effet nous vous présentons ci-dessous les différentes cotisations 2009 et nous vous invitons à les payer dès maintenant. Nous espérons ainsi vous retrouver parmi nos abonnés ou nos membres.

COMMENT PAYER VOS COTISATIONS ET VOTRE ABONNEMENT ?

1. Association Régionale ESPÉRANTO FRANCE-EST :

La cotisation à notre Association Régionale ainsi que l'abonnement à **LA INFORMILO** sont à payer:

- de préférence par virement postal à **Espéranto France-Est CCP 1997 72 W NANCY** n'oubliez pas de mentionner sur la ligne de message le but de votre paiement et si possible votre code-adresse. Ex. *Abono Inf + kotizo 2009 por 756*
 - par chèque bancaire à l'ordre de **Espéranto France-Est**, mais adressé à notre trésorier:
S-ro André GROSSMANN, 5, rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM.
 - Profitez de votre paiement pour mentionner tout changement ou correction d'adresse. Une adresse différente sur un chèque n'est pas considérée comme nouvelle adresse.
- Nova** • Une nouvelle cotisation fédérale de 20 euros vous est proposée. Elle permet de déduire 66% des impôts. Ainsi vous n'aurez payé que $20 - 66\% = 6,80$ euros, mais notre association aura reçu 20 euros.

Abonnement et cotisation pour les années:	2009	2010	2011
Abonnement à La INFORMILO adresse en France	14 €	14€	14 €
adresse à l'étranger	18 €	18 €	18 €
Adhésion à l'Association Espéranto France-Est (à rajouter à l'abonnement)			
• <i>Cotisation fédérale</i>	6,50 €	6,50 €	7 €
• <i>Cotisation fédérale de soutien avec reçu fiscal pour bénéficiaire de 66% de réduction d'impôt</i>	20 €	20 €	20 €

2. Association Internationale UEA (cotisations 2009)

Les cotisations à l'UEA peuvent être payées directement à notre association **Espéranto France-Est** par l'intermédiaire de notre trésorier S-ro André GROSSMANN, 5, rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM qui transmettra dans les meilleurs délais.

Veuillez noter le code de la cotisation que vous payée. (cotisation UEA MA)

UEA	• Membre individuel reçoit le petit guide de l'UEA	MG	10 €
	• Membre individuel reçoit l'annuaire de l'UEA	MJ	24 €
	• (+KONTAKTO + TEJO-TUTMONDE, si moins de 30 ans)	MJ-T	24 €
	• Membre individuel reçoit l'annuaire de l'UEA + la revue mensuelle ESPERANTO	MA	59 €
	• (+KONTAKTO + TEJO-TUTMONDE, si moins de 30ans)	MA-T	59 €

3. Association Nationale Espéranto-France (UFE) (cotisations 2009)

Les cotisations à l'UFE sont à payer directement à UFE, 4bis, rue de la Cerisaie, 75004 PARIS - CCP: 85535D PARIS, en y joignant le bulletin d'adhésion, que vous avez reçu en tant que membre 2008 de l'UFE. **Votre adhésion à notre Association Régionale est comprise dans les cotisations de l'UFE si votre adresse se trouve dans les départements 54 55 57 67 68 88.**

Par contre l'abonnement à LA INFORMILO est à payer à notre Association Régionale, mais jamais à l'UFE.

UFE	• Membre actif d'Espéranto-France	33 €
	• Membre actif d'Espéranto-France et d'Espéranto-Jeunes. (moins de 30 ans au 1.1.2009) (reçoit Jeunesespéranto infos.)	30 €
	• Tarif réduit pour étudiants, chômeurs	15 €
	• Abonnement au magazine bimestriel Le Monde de l'espéranto . (pour les membres d'Espéranto-France)	+22 €
	• Abonnement au magazine bimestriel Le Monde de l'espéranto . (plein tarif)	+30 €

IMPORTANT

- Les nouveaux adhérents à l'Association Régionale, recevront par courrier séparé leur carte de membre ainsi qu'un exemplaire des statuts de l'Association.
- Les cartes de membre de l'année 2009 et éventuellement de l'année 2010 seront envoyés aux autres membres d'**ESPERANTO FRANCE-EST** par courrier séparé avec des informations spécifiques réservées aux membres.
membres payant une cotisation fédérale de soutien ou un don recevront un reçu fiscal pour bénéficier de 66% de réduction d'impôt.

ABONOJ KAJ KOTIZOJ POR 2009 ĝis 2011

Nova kotizo: Post esplorado, nia asocio **Esperanto France-Est** havas la rajton atesti pri ricevitaj donacoj aŭ kotizoj, dekalkuleblaj de la impostoj. La principo estas, ke eblas dekalkuli de la impostoj 66% de donaco aŭ kotizo al nia asocio. Tial ni povas proponi al vi kotizon je 20 eŭroj el kiuj 66% povas esti dekalkulitaj de viaj impostoj. Tiam entute vi estos paginta $20 - 66\% = 6,80$ eŭroj, sed nia asocio estos tamen ricevinta 20 eŭrojn. Se vi pagas tian kotizon aŭ pli, nia kasisto sendos al vi ateston, kiun vi povos aldoni al via imposto deklaro.

Bonvolu trovi ĉi-poste la tarifojn por la venontaj 3 jaroj. Ni proponas al vi jam nun, antaŭ la fino de 2008, pagi vian abonon al **La Informilo** laŭ la nova tarifo. Krome vi povas elekti inter la du membro-kotizojn por nia asocio, laŭ via situacio rilate al impostoj.

Jaroj:	2009	2010	2011
Abono por adresoj en Francio:	14 eŭroj	14 eŭroj	14 eŭroj
Abono por adresoj ekster Francio:	18 eŭroj	18 eŭroj	18 eŭroj
Federacia kotizo:	6,50 eŭroj	6,50 eŭroj	7 eŭroj
Federacia kotizo kun atesto por viaj impostoj	20 eŭroj	20 eŭroj	20 eŭroj

Pagmanieroj	<p>1. Per ĝiro al la poŝtĉekkonto de nia Asocio: <u>Esperanto France-Est CCP 1997 72W NANCY</u> Ne forgesu koncize menci la celon de via pago sur la linio "mesaĝo" de via ĝirilo. La mencio de via adres-kodo faciligas la laboron de nia kasisto: ekzemple: abono Informilo + kotizo 2009 por 1208</p>
	<p>2. Per bankĉeko aŭ poŝtĉeko je la nomo de: <u>Esperanto France-Est</u> sendita al jena adreso: S-ro André GROSSMANN, 5, rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM, Francio Klarigu la celon de via pago, abono al La Informilo, kotizo, donaco al ktp por 2009, 2010 ktp. Se necese menci vian adres-ŝanĝon aŭ adres-korekton.</p>
	<p>3. Por Germanio al nia peranto: Poŝtĝirokonto: 918 56-676 (BLZ 545 100 67) PGA Ludwigshafen, je la nomo de: Hans-Dieter Platz. (menciu la celon de via pago)</p>
	<p>4. Per internacia ĝiro je la nomo de <u>Esperanto France-Est</u> kaj uzante la jenajn internaciajn kodojn: IBAN : FR45 2004 1010 1001 9977 2W03 150 BIC : PSSTFRPPNCY (Ne forgesu menci la celon de via pago kaj vian adreskodon)</p>

J A R KOLEKTO DE TAKE 2008

En septembro 2008 aperis la nova eldonaĵo de TAKE (Tutmonda Asocio de Konstruistoj Esperantistaj), nome la **JARKOLEKTO de TAKE 2008**.

Temas pri 64-paĝa libreto en formato A5. Ĝin redaktis Ďorĉe OBRADOVIĆ el Slovenio. Ses aŭtoroj kontribuis per artikoloj por tiu teknika verkaĵo. Ĝin ricevis ĉiuj membroj de TAKE.

Ĝi estas ankaŭ aparte akirebla por 5 eŭroj (sendkostoj inkluzivitaj).

Nia propono: se vi pagas 11 eŭrojn, vi ricevos la libreton **JARKOLEKTO de TAKE 2008** kaj estos membro de TAKE por 2009. Tiam ankaŭ en 2009 vi ricevos la JARKOLEKTON de TAKE 2009.

ENHAVO		JARKOLETOJ de TAKE (libretoj en formato A5 inkluzive sendkostoj)	
Ďorĉe Obradović (SI) (red.)	Antaŭparolo de la redaktoro	2005 68-paĝoj 9 aŭtoroj redaktis Jan Werner	5 eŭroj
Jan Werner (CZ)	Transmisio de sono tra planko kaj teksto		
Fabien van Mook (NL)	Ventolado de mezgrandaj garaĝoj kaj aŭto-remizoj	2006 104-paĝoj 7 aŭtoroj redaktis Fabien van Mook	6 eŭroj
Pierre Grollemund (FR)	Defluiloj	2007 54-paĝoj 5 aŭtoroj redaktis Bronislav Ĉupin	5 eŭroj
Bronislav Ĉupin (RU)	Pneŭmataj konstruktoj		
Rémy Bouchet (FR)	Ŝtalkonstruado	2008 64-paĝoj 6 aŭtoroj redaktis Ďorĉe Obradović	5 eŭroj
SHEN Chengru (CN)	Ŝanhaja Mondfoiro		

Ni provu rideti!

Proponiĝas sur la reto rubriko titolita "geamikoj de antaŭe", kies celo estas rilatigi malnovajn geliceanojn el la pasintaj jaroj..

Jen mesaĝo ĵus aperigita:

"Dezirus renkonti gelernantojn de la liceo Viktor Hugo (1960 / 1965), por ekscii, ĉu mia patro estis tiom laborema kaj tiom premiita, kiel li pretendas".

De pluraj horoj du fakiroj piediradas en la dezerto. Noktiĝas.

Unu aldemandas sian kunulon, montrante altan kakton:

"Bonvolu doni al mi la hakileton, mi deziras prepari du litojn...".

☆☆☆

Alproksimiĝas la jarfinaj festoj. La patrino, kiu pretigas la vespermanĝon, dum la fileto babilas kun la avino, aŭdas subite pli ol laŭtajn parol-esprimojn...

"Kio okazas Johaneto?

- Mi mendas elektran trajnon ĉe "Avo Frosto"...

- Sed ci ne bezonas tiom forte esprimiĝi, "Avo Frosto" ne estas surda!

- Mi scias, "Avo Frosto" ne, sed avinjo jes ja!"

Iu ulino vizitas psikiatron, iintencante informi la fakulon pri la perturbiga sinteno de sia edzo:

"Imagu, ke li babilas preskaŭ ĉiunokte dum pluraj horoj! Neeltenebla situacio!

- Sed, estimata sinjorino, mi humile konfesas, ke mi ne kapablas kuraci tian malsanon!...

- Ĉu vere?... Mi petegas vin, horizontaligu lin sur vian kanapon, kaj sugestu al li, ke almenaŭ li rakontu ion interesan!"

☆☆☆

En hospitalo

"Bonan tagon!... Ĉu la akceptejo? Mi ŝatus informiĝi pri paciento, kiu estas flegata ĉe vi. Mi dezirus havi detalojn pri lia sanstato, scii ĉu li pli bone fartas, aŭ ĉu lia sanproblemo graviĝas..."

- Kiu nomo?

- Li nomiĝas Johano Kusnovski, kaj li ricevis la ĉambrom 302.

- Momenton, mi petas, mi rilatigas vin kun la flegistino".

Longa atendado...

"Bonan tagon! Ĉe la telefono, la hodiaŭa deĵoranta gard-flegistino. Kiamaniere mi povas helpi?"

- Mi ŝatus koni la sanstato de la paciento Johano Kusnovski, ĉambro 302.

- Momenton, mi provas kontakti la hodiaŭan deĵorantan gardkuraciston".

Longa atendado...

"Ĉi-tie D-ro Davilov... Mi aŭskultas vin..."

- Bonan tagon, Doktoro! Mi dezirus havi informojn pri la sanstato de sinjoro Johano Kusnovski, kiu gastas ĉe vi jam de tri semajnoj, ĉambro 302.

- Momenton, mi tuj okulumos al lia fakdosiero".

Longa atendado...

"Nu, jen ĝi! Do, li bone manĝis hodiaŭ, premo en arterio kaj pulso tute kontentigaj... Li senprobleme reagis al la preskribitaj kuraciloj, kaj laŭplane, oni forigos la kor-monitoron morgaŭ. Se ĉio disvolviĝas tiel dum 48 horoj, lia kuracisto subskribos lian elir-permesilon antaŭ la semajnfino.

- Aaaaah!... Jen mirindaj novaĵoj! Mi vere freneziĝas pro ĝojo!

- Laŭ via esprim-maniero, mi suspektas, ke vi tre proksimas je S-ro Kusnovski, verŝajne famili-membro?

- Ne, estimata Doktoro, mi mem estas S-ro Kusnovski kaj mi vokas vin el la ĉambro 302. Sed vidu, ĉiutage multaj "blankaj kiletoj" eniras mian ĉambrom kaj eliras sen eldiri iun vorton! Mi dezirus simple ekscii, kiel mi fartas !!!".

sincere dirite...
ĉu vi ridetis?

Tiu senlaborulo, sekve al maltrovo de anonco en gazeto, vizitas firmaon, kiu deziras dungi noktogardiston.

La fak-responsulo klarigas...

"Ni bezonas iun, kiu posedas grandan intuon, kiu dubas pri ĉio vidata, pri ĉio aŭdata, kiu daŭre verifias ĉion detale, ne toleras iun ajn rimarkon de kontraŭulo rilatante al sia tasko..."

- En tiu kazo, mi rezignas pri la posteno, sed tuj sendas al vi mian edzinon j".

La patrino anoncas al sia filineto:

"Paĉjo kaj manĝo kontaktis grandan fabrikon de beboj por mendi por ci frateton aŭ fratineton..."

- Nu, konsilas la ulineto, antaŭ ol definitive certigi tiun mendon, bonvolu konsulti la ret-paĝon

www.kionelekti.com ...

Laŭ la leĝo vi disponas normale pri oktagoj por serioze pripensi la aferon, kaj mia opinio por finfine rezigni pri tiu stulta decido!"

☆☆☆

Post la verdikto, kiu kondamnas rabiston je ses monatoj da enkarceriĝo, la viktimo alproksimiĝas diskrete de la ulo kaj duonlaŭte demandas:

"Nu, serioze, diru al mi, kiamaniere vi sukcesis eniri en nian domon, je la dua matene, sen vekti mian edzinon?"

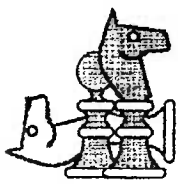
☆☆☆

Tiu paro promenas manenmane en la urbo kaj haltas sur ponto... Ambaŭ okulumas silente al la fluanta akvo... La edzo alparolas sian kunulinon:

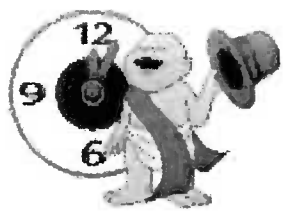
"Se mi falus akcidente en la akvon, ĉu ci senhezite plonĝus por savi min?"

- Kaj se mi respondas jes!... Ĉu ci estus kapabla salti malsupren?...".

DISTRANĜULO

jarfina konkurso

Kiel kutime, por festi la jarŝanĝiĝon, ni proponas al nia legantaro du enigmojn, kies solvojn ili bonvolu sendi al la redakto antaŭ la 31-a de januaro 2009. Du lotitaj solvint(in)oj ricevos libron el nia libro-servo.

1 - Ŝmilblik-enigmo

Pro la ĵus vintra malfermo en Francio de la "restoracioj de l' koro", ni elektis aforismon de ties fondinto, *Coluche*, kiu cetere iĝis fama humoristo. Ĉiuj literoj de la normala teksto obeas al "neracia" alfabeto. Helpo: ĉiuj a iĝis e... ktp. .

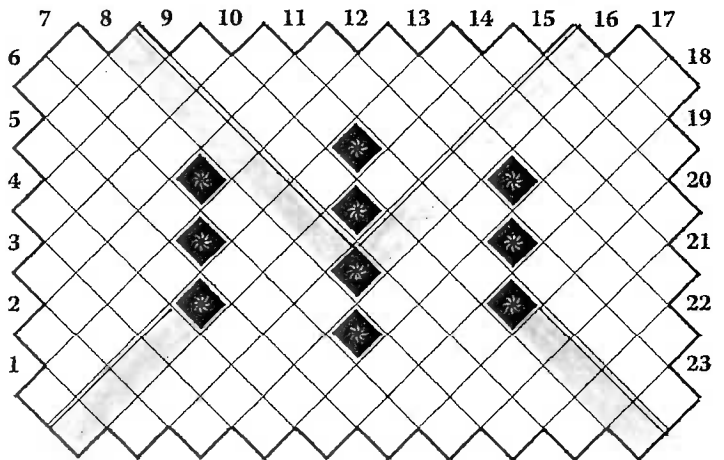
h o m k ĉ e o ŝ e n j o m, h v i o e h v j c j g f o v k: h v j m z j
o e t m n m n j e t ĉ m ĉ v i v t h v l ĉ m ĉ v i j c j v t, g j v t
j o j t m z m s e j z j i j

2 - Krucvort-enigmo

Akompanu vian edzinon, ŝi tion tre ŝatas! ☺
(Daŭrigo de la anekdoto estas en la krucenigmo.)

DEKSTREN MALSUPREN:

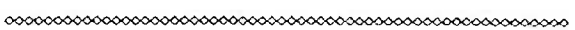
- 1 - Kemia simbolo de tantalo.
- 2 - Rezulto de la kombino de acido kaj bazo.
- 3 - Jarsezono.
- 4 - Malmodera amuzado.
- 5 - Manĝaj' el freŝaj legomoj - intima korpoparto
- 6 - Ludant' de teatraĵo - indiĝeno en Javo.
- 7 - Vestaj' por la mano - muzika sono - parteto.
- 8 - Tria parto de la kaŝfrazo - miksaĵo el kunfanditaj metaloj.
- 9 - Superu kontraŭulon - mallongedaŭra.
- 10 - Plenda ekkrio - ampleksa verk' de rakonta poezio - kvara (lasta) parto de la kaŝfrazo.
- 11 - Restis vertikale sur la piedoj - movas ion al (post) si.
- 12 - Bru' de suĉado - spec' de dika kolbaso.
- 13 - Rilataj al unu el la kontinentoj.
- 14 - Delikate odoros.
- 15 - Plat' por glasoj.
- 16 - Aŭtosimbolo de Grekio.

MALDEKSTREN MALSUPREN:

- 8 - Kemia simbolo de galio.
- 9 - Substanc' por produktado de kandeloj.
- 10 - Blovad'.
- 11 - Refreŝigis la aeron per blovado.
- 12 - Transportigi, irigi (rad.) - perforte forprenos.
- 13 - Mlagranda ŝtok' - kreskaĵ' kun ruĝaj pomgrandaj fruktoj (likopersik').
- 14 - Rilata al la plej nobla sento - vazoj, kestoj - dua parto de la kaŝfrazo.
- 15 - Maldolĉe - aro da kortaj birdoj.
- 16 - Unua parto de la kaŝfrazo

- virnomo.
- 17 - Grandega admiroplena fam' pro meritoj aŭ kvalitoj - rilataj al komforta kanapo - membro.
- 18 - Movis boaton per paro da plataj iloj - elemento (Se).
- 19 - Rapida komponaj' por orgeno aŭ piano - vivkutimo.
- 20 - Loko, kie kreskas salikoj.
- 21 - Epoko.
- 22 - Rilata al kvanto de materio.
- 23 - Nomo de la litero S.

kultura semajnfino en Ludwigsburg... kelkaj gastoj – ekspozicio surprizo ekstere !
neatendita renkontiĝo dum postpiknika promenado ! – vizito ĉe Odette, senlacigebla pionirino en Betschdorf